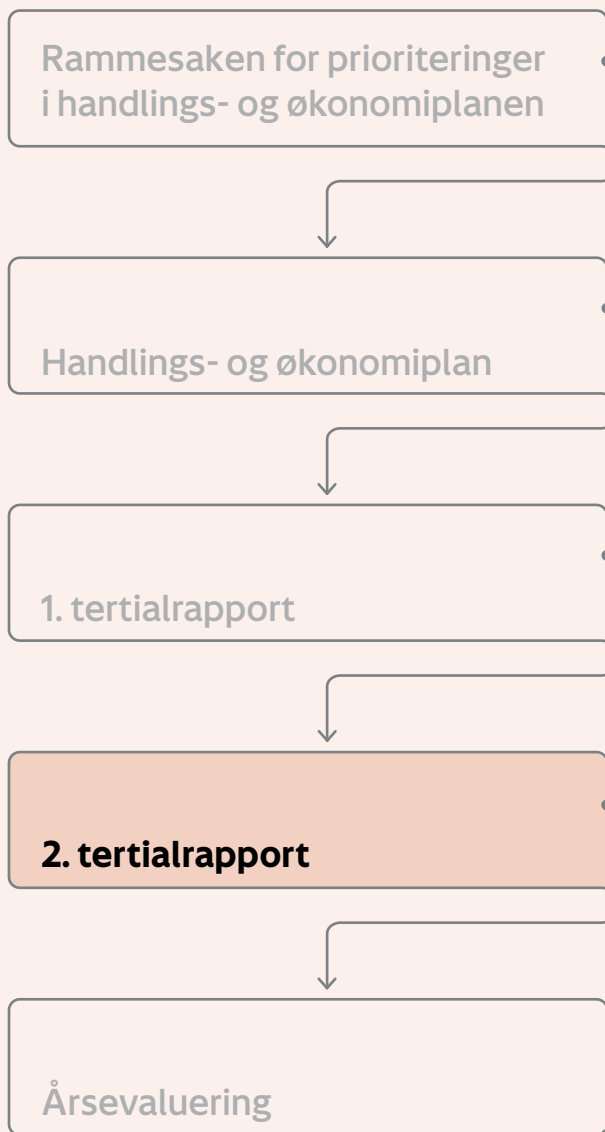

2. tertialrapport 2022

- et godt sted å leve

Årshjul for Drammen kommunes styringsdokumenter

Innhold

Kommunestyrets vedtak	4
Oppsummering	9
Økonomiske konsekvenser av COVID-19 pandemien	10
Økonomi og budsjett	15
Økonomisk status per 2. tertial	15
Sentrale budsjettposter	18
Sentrale inntekter	18
Sentrale utgifter	20
Drammen kommunes finansbudsjett	22
Hovedoversikt	24
Investeringsbudsjettet	26
Kommunens tjenesteområder	31
Hovedutvalg for oppvekst og utdanning	33
Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg	36
Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet	40
Hovedutvalg for tekniske tjenester	43
Formannskap	47
Eierstyring og eierskap	50
Selskaper	51
Medarbeidere	54
Vedlegg	55

Kommunestyrets vedtak

1. Drammen kommunes rapport per andre tertial 2022 tas til etterretning.
2. Drammen kommunekasses driftsbudsjett 2022 korrigeres i samsvar med rådmannens forslag, jf. vedlegg I, forslag til vedtak. Forbedring i netto driftsresultat på 83,8 millioner kroner salderes bruk av mot disposisjonsfond:
  - Bruk av disposisjonsfond til Læreverk LK 20 reduseres med 8,9 millioner kroner
  - Bruk av disposisjonsfond til saldering reduseres med 26,9 millioner kroner
  - Forventet utbytte på 48 millioner kroner fra Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS avsettes til disposisjonsfond.

Tjenesteområdene kompenseres med netto 3,4 millioner kroner:

- Kompensasjon på totalt 13,3 millioner kroner som følge av merbelastning ved pandemien, inklusiv anslåtte utgifter til beredskap i 3. tertial. Tjenesteområdene er kompensert i henhold til de oversikter og prognoser en har over merutgifter for andre og tredje tertial 2022. Kompensasjonen finansieres ved bruk av rammebevilgningen til pandemiltak.
  - Netto uttrekk i forbindelse med flyktnings situasjonen på totalt 2,0 millioner kroner.
  - Engangsuttrekk vedr. Læreverk LK20 for P01 Skole med 8,9 millioner kroner.
  - Styrking av P09 Kultur, idrett og frivillighet med 1 millioner kroner til dekning av garantiansvar for World Cup Skisprint 2022.
  - Gebyr for leie av utendørs serveringsarealer på Bragernes Torg og Strømsø Torg for 3. tertial settes til 0,-. Berørte leietakere refunderes innbetalte og/eller fakturerte beløp for denne perioden. Inndekning hentes fra ubrukte midler på programområdet til Formannskapet.
  - Det settes av 400 000,- til matutdeling i desember/januar. Pengene utbetales til Frelsesarméen og Evas matkasse. Begge organisasjonene mottar likelydende beløp. Beløpet dekkes inn under P18.
3. Investeringsbudsjettene for Drammen kommunekasse og Drammen Eiendom KF justeres i henhold til vedlegg II til forslag til vedtak.
    - Drammen kommunekasses investeringsbudsjett 2022 korrigeres i samsvar med rådmannens forslag.
    - Drammen Eiendom KFs investeringsbudsjett 2022 korrigeres i samsvar med rådmannens forslag. Endringene i investeringsrammen finansieres i henhold til vedlegget.
    - Endringene i investeringsbudsjettene finansieres i samsvar med rådmannens forslag.
    - Det overføres et ekstraordinært eieruttak på 200 millioner kroner fra Drammen Eiendom KF til Drammen kommunekasse i 2022. Midlene belastes disposisjonsfond i Drammen eiendom KF og forutsettes overført investeringsregnskapet i Drammen kommunekasse til finansiering av økte investeringskostnader og tilsvarende redusert låneopptak. Tilsvarende overføres fra Drammen kommunes disposisjonsfond 100 millioner kroner til finansiering av investeringer. Drammen kommunekasses investeringsbudsjett korrigeres med samlet 300 millioner kroner i egenkapitalfinansiering.
  4. Status på vedtatte verbalvedtak følger som vedlegg til 2. tertialrapport og tas til orientering.
  5. Disponering fra Drammen kommunale pensjonskasses premiefond til delvis finansiering av årets reguleringspremie økes fra 60 til 100 millioner kroner.

Verbaltiltak:

- Rådmannen bes om å gå i umiddelbar dialog med de næringsdrivende innenfor serveringsbransjen på Bragernes Torg og Strømsø Torg for å finne løsninger på utfordringene som ble belyst i spørsmål 108.
- Rådmannen bes gi utarbeidelsen av "Handlingsplan for lokal fornybar energi" høy prioritering, og her legge opp til mulighet for innarbeidelse av relevante økonomiske oppfølgingstiltak som kan gi kortsiktig effekt i behandlingen av 1. tertialrapport.
- Rådmannen bes fremme en egen sak for en Drammensmodell for et seriøst arbeidsliv første halvår 2023. Det skal gjøres i et tett samarbeid med partene i arbeidslivet, politikere og administrasjon.
- Ordet «intensiveres» legges i punkt 10, vedlegg 2 Status verbalvedtak side 11 slik at nytt punkt blir: Sak om oppfølging av utsettelse for Krokstad sykehjem, mulighetsanalyse intensiveres.

6 | 2. tertialrapport 2022

Vedlegg I:

Drammen kommunekasse - revidert driftsbudsjett 2022

Hovedoversikt drift 2022-2026 - oppdatert etter RNB 2022/Kommuneprp. 2023 - 2. tertialrapport 2022					
Beløp i tusen 2022-kroner	Revidert budsjett 2022 per august	Komp. covid-19	Komp. bosetting flyktninger	Øvrige justeringer	Revidert budsjett 2022 2. tertialrapport
Sentrale inntekter					
Skatt på inntekt og formue	-3 667 467	-	-	-14 137	-3 681 604
Rammetilskudd	-2 726 961	-	-	-8 852	-2 735 813
Integreringstilskudd	-106 674	-	-	-	-106 674
Tilskudd enslige mindreårige flyktninger	-23 098	-	-	-	-23 098
Vertskommunetilskudd	-1 289	-	-	-	-1 289
Rente og inv. kompensasjon fra staten	-21 488	-	-	-	-21 488
Tilskudd lokalt næringsliv (covid-19)	-16 692	-	-	-	-16 692
Overføring fra kommunale foretak	-99 111	-	-	-	-99 111
Sum sentrale inntekter	-6 662 779	0	0	-22 989	-6 685 768
Sentrale utgifter					
Lønnsreserve	53 676	-	-	-15 000	38 676
Husleie, renhold mv. ufordelt	643 711	1 550	-	-	645 261
Premiefond	-92 570	-	-	-40 000	-132 570
Premieavvik	-277 255	-	-	-	-277 255
Amortisering av tidligere premieavvik	194 860	-	-	18 600	-258 655
Tilskudd/kontingent pensjon	1 600	-	-	-	1 600
Reguleringspremie pensjon	278 945	-	-	23 000	301 945
Reserveavsetning pensjon	0	-	-	-	0
Rammebevilgning covid-19 tiltak 2. halvår	17 000	-14 823	-	-	2 177
Avsetning priskompensasjon strøm/fjernvarme	9 000	-	-	-	9 000
Avsetning flyktninger	0	-	-	-	0
Tilbakeføring mer-/mindreforbruk	0	-	-	-	0
Avskrivninger	330 000	-	-	-	330 000
Diverse fellesutgifter (netto)	-4 001	-	-	-	-4 001
Sum sentrale utgifter	1 154 966	-13 273	0	-13 400	1 128 294

Hovedoversikt drift 2022–2026 – oppdatert etter RNB 2022/Kommuneprp. 2023 – 2. tertialrapport 2022					
Beløp i tusen 2022-kroner	Revidert budsjett 2022 per august	Komp. covid-19	Komp. bosetting flyktninger	Øvrige justeringer	Revidert budsjett 2022 2. tertialrapport
Programområdene (før avsetninger mv.)					
P01 Skole	1 148 580	1 529	1 040	-8 900	1 142 249
P02 Barnehager	846 553	562	-1 200	-	845 915
P03 Forebyggende tjenester	424 062	285	-1 000	-	423 346
P04 Helse	343 840	4 988	-	-	348 828
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	344 813	426	-	-	345 239
P06 Hjemmetjenester og institusjon	1 148 585	3 295	-	-	1 151 880
P07 Rus og psykisk helse	162 347	56	-	-	162 403
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	444 868	7	-800	-	444 074
P09 Kultur, idrett og frivillighet	293 300	2 100	-	1 000	296 400
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	3 796	-	-	-	3 796
P11 Utbygging og samferdsel	121 519	-	-	-	121 519
P12 Vann, avløp og renovasjon	-175 563	-	-	-	-175 563
P13 Arealplan og miljø	50 765	-	-	-	50 765
P14 Ledelse, styring og administrasjon	394 491	25	-	-	394 515
P15 Samfunnssikkerhet	91 990	-	-	-	91 990
P16 Næringsutvikling	30 162	-	-	-	30 162
P17 Arbeid og inkludering	-	-	-	-	0
P18 Politisk styring	40 769	-	-	-	40 769
P19 Sentrale poster (interkommunalt samarbeid)	0	-	-	-	0
Sum netto utgifter programområdene	5 714 875	13 273	-1 960	-7 900	5 718 288
Finansutgifter					
Renteutgifter, provisjoner mv.	106 765	-	-	-	106 765
Avdragsutgifter	240 405	-	-	-	240 405
Renteinntekter	-65 994	-	-	-4 000	-69 994
Overføring til/fra lånefondet	32 365	-	-	14 000	46 365
Utbytte	-150 000	-	--	-47 600	-197 600
Netto finansutgifter	163 542	0	0	-37 600	125 942
Resultat før korleksjoner	370 605	0	-1 960	-81 889	286 756

Hovedoversikt drift 2022-2026
- oppdatert etter RNB 2022/Kommuneprp. 2023 - 2. tertialrapport 2022

Beløp i tusen 2022-kroner	Revidert budsjett 2022 per august	Komp. Komp. covid-19	Komp. bosetting flyktninger	Øvrige justeringer	Revidert budsjett 2022 2. tertialrapport
Motpost avskrivninger	-330 000	-	-	-	-330 000
Ufordelt innsparingskrav	-	-	-	-	-
Disponible midler til nye satsinger	-	-	-	-	-
Netto driftsresultat etter korreksjoner	40 604	0	-1 960	-81 889	-43 245
Resultatgrad	-0,52 %	-	-	-	0,55 %
Årsoppgjørdisposisjoner	-	-	-	-	-
Inndekning tidligere års merforbruk (Hermansenteret KF)	-	-	-	52	52
Bruk av disposisjonsfond (læreverk LK20)	-23 000	-	-	8 900	-14 100
Bruk av disposisjonsfond til ekstra egenfinansiering	-60 000	-	-	-100 000	-160 000
Bruk av disposisjonsfond (saldering)	-211 746	-	-	26 897	-184 849
Avsetning disposisjonsfond (saldering)	103 844	-	-	-	103 844
Avsetning disposisjonsfond (Mile-tomta)	-	-	-	48 000	48 000
Overføring til investeringsregnskapet (15%)	90 298	-	-	-	90 298
Overføring til investeringsregnskapet - ekstra	60 000	-	-	100 000	160 000
Sum årsoppgjørdisposisjoner	-40 604	0	0	83 849	43 245
Endring resultat	0	0	-1 960	1 960	0

Vedlegg II:

Drammen kommunekasse og Drammen Eiendom KF- revidert investeringsbudsjett 2022

Beløp i tusen kroner	Rev. budsjett 2022	Endring	Budsjett etter 2 tertial 2022
KK P11 Merverdiavgift på anleggsbidrag finansiert av utbyggere	38 300	-28 300	10 000
KK P11 Flomsikring	16 000	-5 000	11 000
KK P11 Bybru	295 000	65 000	360 000
KK P12 Intercity/ Flisebekken	40 000	3 000	43 000
KK P12 Vann/avløp	200 000	-3 000	197 000
KK P14 Digitalisering	47 900	-14 900	33 000
KK P14 Prosjekt Omstilling IKT og digitaliseringsstrategi	15 500	-3 100	12 400
KK P14 Visuell Profil	9 000	-2 000	7 000
Sum endring kommunekassa	-	11 700	-
Drammen Eiendom KF - Elbilladere	0	5 000	5 000
Sum endring DE KF	-	5 000	-
Sum kommunekassa og DE KF	-	16 700	-

Finansiering av investeringer Kommunekassen

Beløp i tusen 2022-kroner	Rev. budsjett pr. august	Justeringer 2.tertial	Revidert budsjett etter 2.tertial
Investering i varige driftsmidler	935 410	11 700	947 110
Egenkapitalinnskudd DKP og KLP	22 500	-	22 500
Sum investeringsutgifter	957 910	11 700	969 610
Refusjon mva-anleggsbidrag	-38 300	28 300	-10 000
Kompensasjon for MVA	-152 510	- 6 801	- 159 311
Mottatte avdrag fra utlån av egne midler	-1 100	-	- 1 100
Bruk av lån	- 616 802	266 801	-350 001
Sum investeringsinntekter	-808 712	288 300	-520 412
Videreutlån (startlån)	350 000	-	350 000
Bruk av lån til videreutlån	- 350 000	-	- 350 000
Overføring fra driftsbudsjettet og disp.fond.	-150 298	-300 000	-450 298

Beløp i tusen 2022-kroner	Rev. budsjett pr. august	Justeringer 2.tertial	Revidert budsjett etter 2.tertial
Netto avsetning/ bruk av ubundne investeringsfond	1 100	-	1 100
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-149 198	-300 000	-449 198
Sum Finansiering	-957 910	-11 700	-969 610

Finansiering av investeringer Drammen Eiendom KF

Beløp i tusen 2022-kroner	Rev. budsjett pr. august	Justering 2.tertial	Rev. budsjett 2.tertial
Investering i varige driftsmidler	432 113	5 000	437 113
Kompensasjon for MVA	-73 459	-850	-74 309
Tilsudd fra Andre	-13 000	-	-13 000
Salg av eierendom	-23 000	-	-23 000
Bruk av lån	-322 654	-4 150	-326 804
Sum Finansiering	-432 113	-5 000	-437 113

Oppsummering

Forbedret driftsresultat med 66 millioner kroner per august

Ved utgangen av august har Drammen kommune et driftsresultat som er nesten 66 millioner kroner bedre enn periodisert budsjett.

Regnskapet per august viser at kommunens sentrale inntekter ligger rundt 77 millioner kroner over budsjett. De økte inntektene skriver seg i første rekke fra økning i skattevekst og rammetilskudd fra staten. Vekst i skatteinntektene utgjør alene nær 54 millioner kroner.

Kommunens sentrale utgifter ligger samtidig om lag 3 millioner kroner under periodisert budsjett, først og fremst som følge av lavere utgifter til husleie og renhold. Finansbudsjettet viser merutgifter på 18,5 millioner kroner, i hovedsak knyttet til høyere rente- og avdragsutgifter enn tidligere forutsatt.

Programområdene samlet viser per august et mindreforbruk på i underkant av 4 millioner kroner. Korrigert for merutgifter til koronaberedskap og vaksinasjon på 12,7 millioner kroner i 2. tertial, er programområdenes samlede mindreforbruk i underkant av 17 millioner kroner.

Det er fortsatt utfordringer innenfor to programområder innenfor helse, sosial og omsorg. P04 Helse har et merforbruk per august på 18,6 millioner kroner, P05 Tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne har merforbruk på 13,2 millioner kroner.

Samlet ligger det imidlertid an til at programområdene oppnår tilnærmet balanse på årsbasis.

Rådmannen legger opp til at programområdene kompenseres med totalt 14,8 millioner kroner til dekning av merutgifter i forbindelse med pandemien. Av dette gjelder 12,8 millioner kroner kompensasjon for utgifter til koronaberedskap og vaksinasjon i 2. tertial, mens det gis kompensasjon for anslåtte utgifter på 2 millioner kroner til nødvendig koronaberedskap i 3. tertial.

Rådmannen foreslår at inntekter fra skatt og rammetilskudd oppjusteres med til sammen 23 millioner kroner i 2. tertial. Sentrale utgifter foreslås nedjustert med 13,4 millioner kroner.

Netto rente- og avdragsutgifter foreslås oppjustert med 10 millioner kroner som følge av raskere økning i rentenivået enn lagt til grunn i 1. tertialrapport.

Inntekter fra utbytte økes med 47,6 millioner kroner som følge av ekstraordinært utbytte fra Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS (salg av Miletomten og avvikling av selskapet).

Revidert årsbudsjett per 2. tertial viser netto driftsunderskudd på 40,6 millioner kroner. Etter de foreslåtte budsjettjusteringer forbedres resultat med 83,8 millioner kroner til et netto driftsoverskudd på 43,2 millioner kroner. Resultatforbedringen foreslås benyttet til redusert bruk av disposisjonsfond.

Rådmannen foreslår at det disponeres 200 millioner kroner fra Drammen Eiendom KFs disposisjonsfond til eierbidrag i kommunens investeringsbudsjett. Rådmannen foreslår også at det brukes ytterligere 100 millioner kroner fra disposisjonsfondet til økt egenfinansiering av investeringene. Dette vil gi rom for å nedjustere årets lånebehov med 300 millioner kroner. Dette vil gi lavere rente- og avdragsutgifter fra 2023.

Økonomiske konsekvenser av COVID-19 pandemien

Kommunen begynner å nærme seg en mer normal hverdag der smitte i forbindelse med pandemien anses mer som en normal sykdom. Det er heller ikke lenger er en generell anbefaling om å teste seg for korona dersom man har luftveisinfeksjon. Drammen kommune avviklet testtilbudet på Sundland fra og med 17. september. Innbyggere og andre kommunale organisasjoner som ønsker selvtester kan hente hurtigtester gratis på Innbyggertorg Bragernes, Mjøndalen, Svelvik og Drammen legevakt.

Drammen kommunes registrerte merutgifter knyttet til pandemien per 2. tertial utgjorde 13,7 millioner kroner hvorav 10,9 millioner kroner knyttet til korona beredskap og 2,7 millioner kroner til vaksinasjon. Rådmannen forutsatte i 1. tertialrapport at tidligere tiltak og aktivitetsnivå skal opphøre i samtlige programområder med unntak for regjeringens krav om å opprettholde nødvendige beredskap. Merutgifter utover nødvendig beredskap i perioden er på 0,9 millioner kroner foreslås derfor ikke kompensert.

Rådmannen foreslår å kompensere for påløpte kostnader knyttet til variabel lønn som kostnadsføres etterskuddsvis og nødvendig beredskap som nevnt i 1. tertial. Kompensasjongrunnlaget for 2. tertial er 12,8 millioner kroner hvorav 10,1 millioner kroner knytter seg til korona beredskap og 2,7 millioner kroner til vaksinasjon.

I tillegg forslår rådmannen å kompensere for estimerte kostnader for nødvendig beredskap ut året. Dette utgjør 2 millioner kroner og fordeler seg mellom programområde P04 Helse, P09 Kultur, idrett og frivillighet - samt husleie og renhold på P19 sentralt. Utgifter som påløper utover prognosen på 2 millioner som gjelder korona beredskap kan ikke påregnes å bli kompensert.

Rådmannen foreslår at det i denne omgang ikke bevilges kompensasjon for utgifter til vaksinasjon i 3. tertial. Det legges til grunn at disse utgiftene blir kompensert fra staten.

Inkludert forslag i 2. tertialrapport er det kompensert totalt 120,1 millioner kroner, til korona beredskap og vaksinasjon for 2022. Kommunen har mottatt ekstra rammetilskudd fra staten på 17 millioner kroner, hvorav 13,3 millioner kroner til vaksinasjon og 3,8 millioner kroner for å opprettholde beredskap 2. halvår i 2022. Det innebærer at 103,1 millioner kroner så langt er finansiert av kommunes egne midler. I 1. tertialrapport ble det vedtatt å finansiere inntil 105,3 millioner kroner ved bruk av kommunens disposisjonsfond i påvente av eventuelle økte overføringer fra staten. Det er fortsatt uavklart om det vil komme ytterligere kompensasjon fra staten.

Etter anbefaling fra Folkehelseinstituttet (FHI) gjennomføres det i høst vaksinerings med en ny oppfriskningsdose med korona vaksine. Rådmannen forventer at utgiftene til dette blir kompensert fra staten.

Situasjonen rundt pandemien, som kommunen har stått i over en lengre periode, har også utløst høyt sykefravær i tjenestene. For å opprettholde vanlig driftsnivå har virksomheter måttet leie inn vikarer.

KS inngikk en sentral avtale med arbeidstakerorganisasjonene som minst fordoblet betalingen for ekstraarbeid under pandemien. Avtalen åpnet for å bruke overtid i større grad, slik at kommunene kan mobilisere arbeidskraft. Avtalen varte ut april 2022. KS-avtalen har kostet kommunen 37,1 millioner kroner.

Økonomiske effekter av pandemien del 1/2				
Tall i hele kroner	Korona beredskap (1 tertial)	Korona beredskap (2.tertial)	Utgifter som ikke kompenseres i 2.tertial	Prognose 3.tertial kompenseres
P01 Skole	17 754 018	1 678 780	-149 705	-
P02 Barnehager	9 116 396	604 438	-42 673	-
P03 Forebyggende tjenester	219 243	273 306	0	-
P04 Helse	18 363 330	2 538 389	0	571 000
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	3 989 203	579 180	-152 934	-
P06 Hjemmetjenester og institusjon	35 710 351	3 818 170	-542 151	-
P07 Rus og psykisk helse	1 355 809	35 204	0	-
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	187 776	-	0	-
P09 Kultur, idrett og frivillighet	1 802 108	881 969	0	880 000
P11 Utbygging og samferdsel	1 000 000	-	0	-
P13 Arealplan og miljø	-	-	0	-
P14 Ledelse, styring og administrasjon	1 199 770	24 770	0	-
P15 Samfunnssikkerhet	-	-	0	-
P16 Næringsutvikling	-	-	0	-
P18 Politisk styring (Teknisk infrastruktur lokaler Mjøndalen)	-	-	0	-
P19 Sentrale poster (renholdutgifter)	181 339	546 661	0	549 000
Sum tjenesteområder	90 879 343	10 980 868	-887 462	2 000 000
Drammensbadet KF - Tilskudd fra P09	4 100 000	-	-	-
Drammens scener - Tilskudd fra P09	-	-	-	-
Hermanssentret KF - Tilskudd fra P06	-	-	-	-
Sum eierskap	4 100 000	0	-	-
Sum tjenesteområder og eierskap	94 979 343	10 980 868	-887 462	2 000 000
Rammetilskudd - økt innbyggertilskudd	-	-3 770 000	-	-
Resultat	94 979 343	7 210 868	-887 462	2 000 000

Økonomiske effekter av pandemien del 2/2				
Tall i hele kroner	Vaksinasjons- utgifter (1.tertial)	Vaksinasjons- utgifter (2.tertial)	SUM korona beredskap og vaksinasjon 2022	Hvorav KS avtale
P01 Skole	112 157	-	19 395 250	6 840 728
P02 Barnehager	-	-	9 678 161	1 493 535
P03 Forebyggende tjenester	1 106 983	11 377	1 610 909	773 383
P04 Helse	6 605 779	1 878 729	29 957 227	7 072 130
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	171 017	-	4 586 466	1 492 682
P06 Hjemmetjenester og institusjon	297 177	19 278	39 302 825	17 859 761
P07 Rus og psykisk helse	138 288	21 086	1 550 387	995 228
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	411 827	6 941	606 544	37 421
P09 Kultur, idrett og frivillighet	876 458	337 668	4 778 203	180 088
P11 Utbygging og samferdsel	34 500	-	1 034 500	0
P13 Arealplan og miljø	-	-	0	0
P14 Ledelse, styring og administrasjon	4 057	-	1 228 597	378 454
P15 Samfunnssikkerhet	-	-	0	-
P16 Næringsutvikling	-	-	0	-
P18 Politisk styring (Teknisk infrastruktur lokaler Mjøndalen)	-	-	0	-
P19 Sentrale poster (renholdutgifter)	569 443	454 557	2 301 000	-
Sum tjenesteområder	10 327 686	2 729 636	116 030 070	37 123 410
Drammensbadet KF - Tilskudd fra P09	-	-	4 100 000	-
Drammens scener - Tilskudd fra P09	-	-	0	-
Hermanssentret KF - Tilskudd fra P06	-	-	0	-
Sum eierskap	0	0	4 100 000	0
Sum tjenesteområder og eierskap	10 327 686	2 729 636	120 130 070	37 123 410
Rammetilskudd - økt innbyggertilskudd	-13 285 000	-	-17 055 000	
Resultat	-2 957 314	2 729 636	103 075 070	0

Flyktnings situasjonen

Bosetting av flyktninger

Innen utgangen av august var det bosatt 275 flyktninger i Drammen kommune, av kvoten på 310. Av disse er 14 enslige mindreårige. I tillegg har IMDi og kommunen konkrete avtaler om ytterligere 35 personer som vil bli bosatt i høst. Det økte antallet enslige mindreårige har ikke fått konsekvenser for kommunens bofellesskap utover hva som var forventet. De fleste av de under 18 år som kom uten foreldre, kom til slekt og venner som allerede bodde i Drammen, og kan bli boende der. Barnevernets avdeling for enslige mindreårige har oppfølgingen av denne gruppen.

Et tilbud om sommerskole i alderen 16–67 år ble gitt ved kommunens voksenopplæring tre uker i sommer. Norskopplæring tilbys både flyktninger og andre innvandrere. Ordinære norskkurs startet opp medio august med over 100 deltagere. Av disse var 79 flyktninger i alderen 18–55 år, som fra 1. september får et utvidet tilbud med et fulltids introduksjonsprogram. Disse er i hovedsak fra Ukraina. Deltagere i introduksjonsprogram blir nå kartlagt i forhold til arbeid og utdanning med tanke på videre kvalifisering. I tillegg er 7 personer i full jobb og vil ikke ha behov for program.

Det har frem til nå vært gjort et stort arbeid med å anskaffe boliger til det antall som skal bosettes, men det har vært god tilgang på boliger fra private som har gjort arbeidet enklere. Det har vært anskaffet 66 boliger fra private utleiere, i tillegg til at det er benyttet 50 av kommunens egne boliger.

Migraselsetjenestene er godt i gang med pålagte undersøkelser, både for barn og voksne. Det er tre velkomstklasser for barneskoletrinnet, med Brandenga som moderskole, og Solberg og Tangen som satellittskoler. I tillegg har man velkomstklasser for ungdomstrinnet på Eknes og Kjøsterud.

Alle velkomstklasser tar imot både flyktningbarn og andre innvandrerbarn som ikke behersker norsk. Det er i overkant av 60 nylig bosatte flyktningbarn som har startet på grunnskolen nå i august. Noen av elevene begynte allerede i vår da flere har oppholdt seg i kommunen i påvente av bosetting. Velkomstbarnehagen på Ihleberg er avviklet og erstattet med Marienlyst barnehage.

Det er ankommet cirka 50 flyktninger i 2022 som er over 55 år, og som ikke har rett til introduksjonsprogram. Av disse er 20 stykker over 67 år, og uten rettigheter til norskopplæring på voksenopplæringen. Flere frivillige organisasjoner tilbyr språkkafé, og andre aktiviteter som denne gruppen kan benytte seg av. De siste 30 som er i alderen 55–67 år samarbeider Flyktningstjenesten, NAV og voksenopplæringen om. Denne gruppen har rett på norsk fra voksenopplæringen, samtidig som det ses på ulike tiltak for å få en kobling til arbeidsmarkedet. I tillegg ser NAV et økt antall søknader på supplerende sosialhjelp fra denne gruppen. Det er mange enslige forsørgere, og de vil ha behov for supplerende stønad i tillegg til de inntekter de vil få fra introduksjonslønn, barnetrygd og bostøtte. Dette er naturlig, da det er vanskelig å forsørge en familie på kun en inntekt, som samtidig ofte er lav.

Kommunen samarbeider også godt med Blå Kors akuttmottak. Kommunen har ansvar for alle helsetjenester til beboerne, samt grunnskoletilbud til barna. Det har vært ansatt en ukrainsk lærer som har hatt undervisning på mottaket. Fremover vil Blå Kors endre funksjon, og få en tilrettelagt avdeling. Det vil bli færre beboere, men beboerne vil ha større helseutfordringer og kunne bli lengre. De aktuelle tjenestene ser på konsekvenser for tjenestetilbudet sammen med Blå Kors, og planlegger for noe endret tjenestetilbud.

Drammen kommune har nå kommet over i en fase hvor tjenestene har god oversikt over flyktningssituasjonen, og er godt forberedt og klare for en høynet drift utover høsten.

Programområde	Tildelt i 1. tertial	Forbruk pr. 2. tertial	Prognose 2022	Justering
P01 Skole	4 073 000	2 280 800	5 113 000	1 040 000
P02 Barnehager	3 500 000	276 591	2 300 000	-1 200 000
P03 Forebyggende tjenester	2 200 000	-	1 200 000	-1 000 000
P04 Helse	2 730 000	636 960	2 730 000	-
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	38 184 000	17 567 950	37 384 000	-800 000
P09 Kultur, idrett og frivillighet	600 000	-	600 000	-
Totalsum	51 287 000	20 762 301	49 327 000	-1 960 000
Forventet inntekt	-51 287 000	-	-	-

P01: Kostnader til tolk for alle virksomheter i forbindelse med flyktnings situasjonen belastes programområdet.

P02: Færre barn i barnehage enn forventet og i Rådyrtråkket barnehage har det ikke vært flyktningbarn.

P03: Forebyggende tjenester har per 2. tertial benyttet ressurser i eksisterende stillinger men har gjennomført ansettelsesprosesser og forventer snarlige tilsetninger.

P08: Migra helsestasjon og Familieteam Strømsø har ansettelsesprosess i løpet av høsten og har ikke hatt behov for full tildeling per 2. tertial 2022.

Økonomi og budsjett

Økonomisk status per 2. tertial

Drammen kommunekasses regnskapsstatus per august i år viser en resultatforbedring i forhold til periodisert budsjett på nesten 66 millioner kroner.

Programområdene viser per august et samlet mindreforbruk på i underkant av 4 millioner kroner. Korrigert for merutgifter til koronaberedskap og vaksinasjon på 12,7 millioner kroner i 2. tertial, er programområdenes mindreforbruk i underkant av 17 millioner kroner.

Sentrale inntekter viser per august en merinntekt på om lag 77 millioner kroner, først og fremst som følge av betydelig høyere inntekter fra skatt og rammetilskudd enn budsjettet. Skatteinntektene alene er nesten 54 millioner kroner høyere enn periodisert budsjett.

Sentrale utgifter viser en mindreutgift på om lag 3 millioner kroner som følge av lavere utgifter enn budsjettet til husleie og renhold. Finansbudsjettet viser et merforbruk på 18,5 millioner kroner, i hovedsak som følge av høyere rente- og avdragsutgifter enn forutsatt.

Årsprognoser

Som det fremgår av tabellen nedenfor viser årsprognosen en resultatforbedring på 71,4 millioner kroner. Inntekter fra skatt og rammetilskudd anslås å bli 23 millioner kroner bedre enn budsjettet. Sentrale utgifter forventes å gi en resultatforbedring i overkant av 13 millioner som følge av besparelser i lønnsreserven. Samtidig forventes finansbudsjettet å bli forbedret med nesten 37,6 millioner kroner. Netto rente- og avdragsutgifter anslås å bli forverret med 10 millioner kroner som følge av høyere innlånsrenter i lånefondet. På den annen side oppjusteres prognosen for utbytte fra aksjeselskaper med 47,6 millioner kroner - i hovedsak som følge av utbytte fra Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS i forbindelse med salg av Miletomten i Mjøndalen.

Det er fortsatt utfordringer innenfor enkelte programområder, spesielt gjelder dette P04 Helse og P05 Tjenester til mennesker med hedsatt funksjonsevne. Samlet ligger det imidlertid an til at programområdene oppnår tilnærmet balanse på årsbasis.

Hovedstørrelser i Drammen kommunekasses driftsregnskap per august 2022

Beløp i 1000 kroner	Regnskap hiå 2022	Revidert bud. hiå 2022	Avvik hiå	Revidert budsjett 2022	Årsprognose avvik
Skatt og rammetilskudd	-4 204 876	-4 122 188	82 688	-6 394 428	22 989
Andre sentrale inntekter	-150 988	-156 409	-5 421	-267 062	0
Sentrale utgifter - pensjon mv	422 003	425 220	3 217	824 966	13 400
Programområdenes rammer	3 727 190	3 731 056	3 866	5 714 875	-2 600
Finansielle poster	60 625	42 095	-18 530	163 542	37 600
Netto driftsresultat	-146 046	-80 227	65 819	41 893	71 389
Årsoppgjørdisposisjoner					
Bruk/avsetning disposisjonsfond	30	0	-30	-190 902	0
Bruk/avsetning bundne fond	0	0	0	0	0
Overføring til investeringsregnskapet (egenfinansiering)	0	0	0	150 298	0
Årsresultat	-146 017	-80 227	65 789	0	71 389

Forslag til budsjettjusteringer

Driftsbudsjettet

Rådmannen har i arbeidet med 2. tertialrapport lagt vekt på å begrense omfanget av budsjettjusteringer utover det som vurderes som mest nødvendig. Øvrige forhold må vurderes og prioriteres i arbeidet med handlings- og økonomiplan 2023-2026.

Det legges opp til at programområdene og sentralt ansvar kompenseres med totalt 14,8 millioner kroner til dekning av merutgifter i forbindelse med pandemien. Av dette gjelder 12,8 millioner kroner kompensasjon for utgifter til koronaberedskap og vaksinasjon i 2. tertial, mens det gis kompensasjon for anslåtte utgifter på 2 millioner kroner til nødvendig koronaberedskap i 3. tertial. Kompensasjonen dekkes fra rammebevilgningen på 17 millioner kroner til covid-19 tiltak, jfr. vedtak i 1. tertialrapport.

I tillegg foreslås følgende budsjettjusteringer innenfor programområdene:

Det foretas enkelte justeringer i forhold til tildelte midler i 1. tertialrapport vedrørende økt bosetting av flyktninger. De foreslåtte justeringene innebærer en netto inndragning på nesten 2 millioner kroner.

Budsjetttrammen for P01 Skole trekkes ned med 8,9 millioner kroner som følge av forsinkede anskaffelser i forbindelse med Læreverk LK20. Midlene forutsettes tilbakeført i handlings- og økonomiplan 2023-2026.

Styrking av P09 Kultur, idrett og frivillighet med 1 million kroner til dekning av kommunens garantiansvar for World Cup skisprint.

Inntekter fra skatt og rammetilskudd foreslås oppjustert med til sammen 23 millioner kroner. Skatteinngangen har vært svært god både i Drammen og på landsbasis så langt i år. I påvente av nye vurderinger fra regjeringen anslår rådmannen at skatteinntektene på landsbasis blir 2,5 milliarder kroner høyere enn forutsatt i RNB. Årets skatteanslag for Drammen foreslås oppjustert med 14,1 millioner kroner. Høy skattevekst på landsbasis gir økt inntektsutjevning til Drammen med 19,2 millioner kroner gjennom rammetilskuddet. Samtidig nedjusteres rammetilskuddet med 10,3 millioner kroner som følge av høyere uttrekk av økt utbytteskatt i vedtatt RNB enn det som ble lagt til grunn i 1. tertialrapport.

Sentrale utgifter foreslås nedjustert med 13,4 millioner kroner. Årets lønnsreserve foreslås redusert med 15 millioner kroner. Nedjusteringen må blant annet ses i sammenheng med utsatt virkningsdato for organisasjonene som var i streik fram til slutten av september. Det foreslås også justeringer av sentrale pensjonsposter med en netto merutgift på 1,6 millioner kroner.

Netto rente- og avdragsutgifter foreslås oppjustert med 10 millioner kroner som følge av raskere økning i rentenivået enn lagt til grunn i 1. tertialrapport. Samtidig oppjusteres inntekter fra utbytte med 47,6 millioner kroner som følge av ekstraordinært utbytte fra Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS i forbindelse med salg av Miletomten i Mjøndalen.

Revidert årsbudsjett per 2. tertial viser netto driftsunderskudd på 40,6 millioner kroner. Etter de foreslåtte budsjettjusteringer forbedres resultat med 83,8 millioner kroner til et netto driftsoverskudd på 43,2 millioner kroner. Resultatforbedringen foreslås benyttet til redusert bruk av disposisjonsfond samtidig som ekstraordinære inntekter fra salg av Miletomten foreslås avsatt til disposisjonsfond med tanke på fremtidig overføring til investeringsbudsjettet.

Samtidig foreslår rådmannen at det disponeres 100 millioner kroner fra disposisjonsfondet til ytterligere egenfinansiering av årets investeringsbudsjett. Sammen med 200 millioner kroner som foreslås disponert fra Drammen Eiendom KFs disposisjonsfond til eierbidrag i kommunekassens investeringsbudsjett, gir dette rom for å nedjustere årets lånebehov med 300 millioner kroner. Dette vil gi lavere rente- og avdragsutgifter fra 2023.

Investeringer

Investeringsprosjektene følger i hovedsak planlagt fremdrift. Det er foreslått få budsjettjusteringer på investeringer til 2. tertial. Totalt foreslås det 16,7 millioner kroner i justeringer i rådmannens forslag til vedtak. For overordnet informasjon vises det til egen omtale av investeringsbudsjettet. De enkelte prosjektene omtales i mer detalj under de respektive hovedutvalgene.

Av byggeprosjekter utført av Drammen Eiendom KF er det tre prosjekter som er ferdigstilt. Det største prosjektet er utvidelsen av Brandengen skole som er bygget i massivtre. Skolen ble ferdig til skolestart i 2. tertial 2022.

EPC prosjektet er et energiøkonomiseringsprosjekt bestående av cirka 120 tiltak fordelt på 30 bygg. Hovedformålet med prosjektet er å redusere energiforbruket i byggene og det har prosjektet lyktes med.

Flisa bofellesskap i Krokstadelva har fått et tilbygg og det er etablert en personellbase der. Fasilitetene for de ansatte tilfredsstiller nå kravene i Arbeidsmiljøloven og bygget ble ferdigstilt i mai 2022.

For kommunekassen er det største prosjektet bygging av ny bybru. Den gamle bybrua ble stengt i mai og rivearbeidene ble umiddelbart igangsatt. Arbeidene følger gjeldende fremdriftsplan.

Samlet forslag til budsjettendringer

Beløp i 1000	
Budsjettendring	2022
Sentrale budsjettendringer	
2. tertial sentrale poster	960
Sum Sentrale budsjettendringer	960
P01 Skole	
2. tertial Behov ifm. flyktnings situasjonen	1 040
2. tertial Kompensasjon korona pandemien	1 529
2. tertial Nedtrekk lærermidler	-8 900
Sum P01 Skole	-6 331
P02 Barnehager	
2. tertial Behov ifm. flyktnings situasjonen	-1 200
2. tertial Kompensasjon korona pandemien	562
Sum P02 Barnehager	-638
P03 Forebyggende tjenester	
2. tertial Behov ifm. flyktnings situasjonen	-1 000
2. tertial Kompensasjon korona pandemien	273
2. tertial Kompensasjon vaksinasjon	11
Sum P03 Forebyggende tjenester	-715
P04 Helse	
2. tertial Kompensasjon korona pandemien	3 109
2. tertial Kompensasjon vaksinasjon	1 879
Sum P04 Helse	4 988
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	
2. tertial Kompensasjon korona pandemien	426
Sum P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	426
P06 Hjemmetjenester og institusjon	
2. tertial Kompensasjon korona pandemien	3 276
2. tertial Kompensasjon vaksinasjon	19
Sum P06 Hjemmetjenester og institusjon	3 295
P07 Rus og psykisk helse	
2. tertial Kompensasjon korona pandemien	35
2. tertial Kompensasjon vaksinasjon	21
Sum P07 Rus og psykisk helse	56

Beløp i 1000

Budsjettendring	2022
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	
2. tertial Behov ifm. flyktnings situasjonen	-800
2. tertial Kompensasjon vaksinasjon	7
Sum P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	-793
P09 Kultur, idrett og frivillighet	
2. tertial Kompensasjon korona pandemien	882
2. tertial Kompensasjon vaksinasjon	338
2. tertial Pandemi tlf	880
2. tertial Skisprinten	1 000
Sum P09 Kultur, idrett og frivillighet	3 100
P14 Ledelse, styring og administrasjon	
2. tertial Kompensasjon korona pandemien	25
Sum P14 Ledelse, styring og administrasjon	25
P19 Sentrale poster	
2. tertial Kompensasjon korona pandemien	-13 727
2. tertial Kompensasjon vaksinasjon	455
2. tertial Nedtrekk lærermidler	8 900
Sum P19 Sentrale poster	-4 373
Sum Budsjettendring	-960
Sum totale budsjettendringer	0

Sentrale budsjettposter

Sentrale inntekter

Inntekts- og formuesskatt

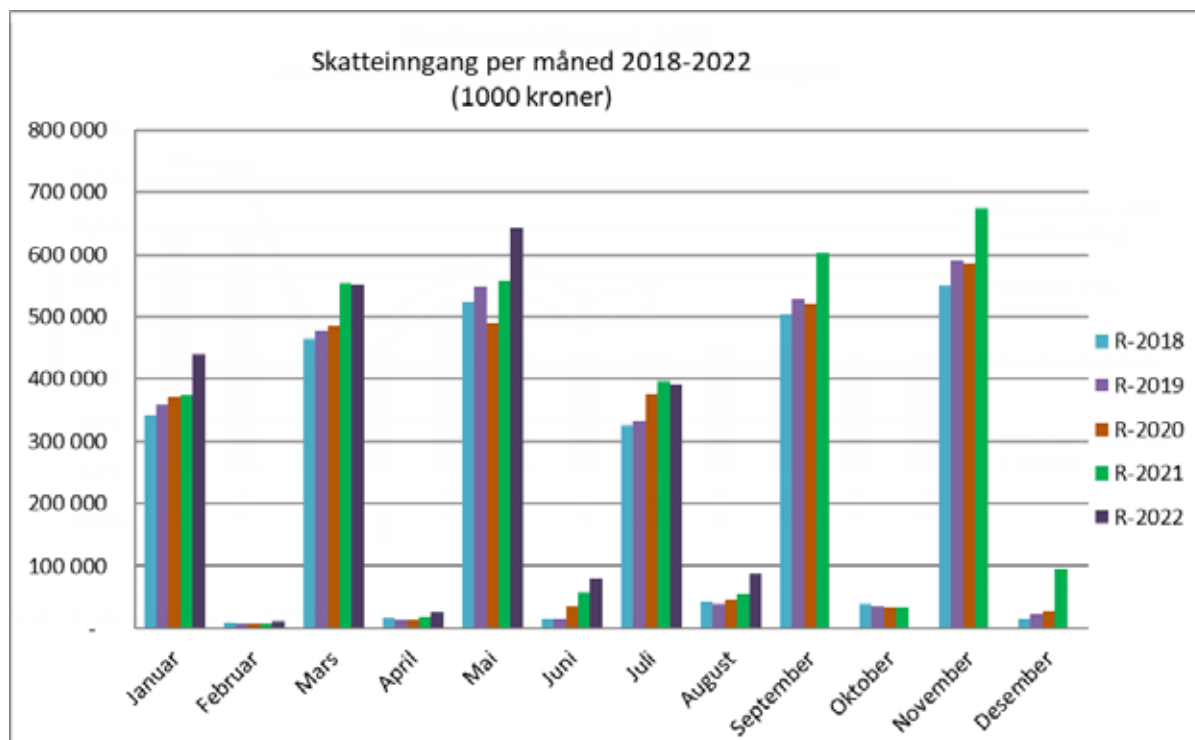
Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2022 la Stortinget til grunn at kommunenes skatteinntekter i år vil bli hele 17,4 milliarder kroner høyere enn tidligere forutsatt. Dette innebærer at anslaget for kommunenes skatteinntekter på landsbasis gikk fra -2,5 prosent til +6,8 prosent vekst. I tillegg til høyere lønnsvekst og sysselsettingsvekst enn lagt til grunn i vedtatt statsbudsjett, skyldes en betydelig del av oppjusteringen ekstra skatteinntekter i år som følge av at personlige skattytere har tatt ut vesentlig mer utbytte enn vanlig i 2021. Dette må ses i sammenheng med endringer i utbytteskatt fra 1. januar i år. Ved behandlingen av 1. tertialrapport vedtok kommunestyret å oppjustere Drammens skatteanslag med hele 287 millioner kroner, tilsvarende det nasjonale vekstanslaget på 6,8 prosent.

Per utgangen av august viser Drammens skatteinngang en vekst på 10,1 prosent sammenliknet med samme periode i fjor. I forhold til periodisert budsjett gir dette en merinntekt på 54 millioner kroner. På landsbasis viser akkumulert skatteinngang per august en vekst på 11,6 prosent. Det er først og fremst betydelige høyere inntekter fra forskuddsskatt og tilleggsforskudd samt høye inntekter fra restskatt i august som bidrar til den kraftige veksten. Inntektene fra forskuddstrekk viser som følge av nedjusteringen av årets skattøre nedgang i forhold til i fjor.

Dette innebærer at skatteveksten på landsbasis per august ligger 1,5 prosentpoeng høyere enn i Drammen.

Dette innebærer at differansen har krympet noe i forhold til status for de foregående månedene.

Akkumulert skattevekst per måned målt mot budsjettert vekst i 2022

Den akkumulerte skatteveksten ligger betydelig høyere enn den reviderte budsjettforutsetningen for 2022 på 6,8 prosent. Selv om inntektene fra forskuddstrekk fortsetter å ligge lavere enn i fjor forventes det at restskatt for 2021 med nytt hovedforfall 24. september vil bli vesentlig høyere enn i fjor – ref. virkningene av økt utbytte. Samtidig er det som vanlig usikkerhet og spenning knyttet til skatteinntangen i november med korrigerede fordelingstall og avregning av marginavsetningen for 2021.

Til tross for en viss usikkerhet er det sannsynlig at årets skatteinntekter både lokalt og nasjonalt vil bli høyere enn forutsatt. Nytt anslag for årets skatteinntang vil først komme fra regjeringen ved fremleggelsen av statsbudsjett 2023 den 6. oktober. I påvente av nærmere signaler fra staten velger rådmannen å fremme et forholdsvis moderat forslag til justering av kommunens skatteinntekter i år. Følgende forutsetninger legges til grunn:

- Anslaget for kommunenes skatteinntekter i 2022 oppjusteres med 2,5 milliarder kroner. Dette innebærer at skatteveksten på landsbasis oppjusteres fra 6,8 til 8,0 prosent.
- Siden Drammen kommune har lavere skattevekst enn landsgjennomsnittet hittil i år legges det til grunn en lavere oppjustering av kommunens skatteanslag i år, fra 6,8 til 7,3 prosent.
- Med disse forutsetningene vil Drammen kommunes skatteanslag kunne oppjusteres med 14,1 millioner kroner.
- Som følge av høyere vekstforutsetning på landsbasis vil skatt per innbygger i Drammen reduseres fra 93 til 92,3 prosent av landsgjennomsnittet. Dette gir økt inntektsutjevning på 19,2 millioner kroner.
- Samlet virkning for Drammen kommune av de nye forutsetningene blir en merinntekt på 33,3 millioner kroner.

Dersom de forutsetninger som nå er lagt til grunn for kommunenes skatteinntekter i år avviker mye fra regjeringens anslag ved fremleggelsen av neste års statsbudsjett, vil rådmannen komme tilbake til dette.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet ble nedjustert med om lag 134 millioner kroner ved behandlingen av 1. tertialrapport. Nedjusteringen kom som følge av regjeringens forslag i RNB 2022 om at 9,1 milliarder kroner av kommunenes merinntekter fra skatt trekkes inn til staten gjennom redusert rammetilskudd i år. Dette utgjorde isolert sett 162,2 millioner kroner for Drammen kommune. Stortingets vedtak ved behandlingen av RNB innebærer at inndragningen av ekstra skatteinntekter fra kommunene ble økt med ytterligere 565,5 millioner kroner.

For Drammen kommune innebærer dette at nedtrekket blir 10,3 millioner kroner større enn forutsatt i 1. tertialrapport.

Per utgangen av august viser rammetilskuddet en merinntekt på 28,7 millioner kroner. Dette skyldes først og fremst at inntektsutjevningen for perioden januar til mai er 31,8 millioner kroner høyere enn budsjettet. Som omtalt ovenfor har Drammen kommune så langt i år hatt lavere skattevekst enn landsgjennomsnittet.

Per utgangen av mai hadde Drammen en skatteinntekt per innbygger på 90,3 prosent av landsgjennomsnittet, mens budsjettforutsetningen er på 93 prosent. I tillegg kommer 30 prosent av ekstra nedtrekk av skatteinntekter med 3,1 millioner kroner.

Rådmannen foreslår at rammetilskuddet økes med 8,9 millioner kroner. Det er da tatt hensyn til økt inntektsutjevning med 19,2 millioner kroner og økt nedtrekk på grunn av ekstra inntekter fra utbytteskatt med 10,3 millioner kroner.

Integreringstilskudd mv.

Som følge av økt flyktningsstrøm til Norge på grunn av krigen i Ukraina anmodet IMDi Drammen kommune om å øke bosettingstallet i 2022 fra 58 til totalt 310 personer, hvorav inntil åtte enslige mindreårige flyktninger. Formannskapet sluttet seg i møte 29. mars til den nye anmodningen fra IMDi. Som følge av økt bosetting vedtok kommunestyret ved behandlingen av 1. tertialrapport å øke årets inntektsanslag fra integreringstilskudd mv. med 51,3 millioner kroner.

Per utgangen av august var det bosatt 275 flyktninger i Drammen kommune. Av disse er 14 enslige mindreårige. I tillegg har IMDi og kommunen konkrete avtaler om ytterligere 35 personer som vil bli bosatt i høst.

Per august viser inntekter fra integreringstilskudd og tilskudd enslige mindreårige en mindreinntekt på 5,4 millioner kroner. Det negative avviket skyldes at det fortsatt er etterslep i utbetalingen av tilskudd år 1 til nye bosettinger i 2022. Det forventes imidlertid at inntektene på årsbasis vil være i samsvar med budsjett. Tilskudd år 2-5 og tilskudd enslige mindreårige vurderes å være i samsvar med budsjett.

Det vises til nærmere omtale av status for bosettingen av flyktninger i eget kapittel. Som omtalt der vil Blå Kors akuttinntak få en noe endret rolle med færre beboere, men med 20 tilrettelagte plasser for beboerne som vil ha større helseutfordringer og kunne bli lengre. Dette kan gi høyere vertskommunetilskudd med opp mot 800 000 kroner i år, men dette må ses i sammenheng med ekstra tjenestebehov for disse personene.

Sentrale utgifter

Sentrale utgifter viser per august et mindreforbruk på 3 millioner kroner. Basert på årsprognosen for sentrale utgifter foreslås at budsjettet reduseres med 13,4 millioner kroner. Lønnsreserven foreslås redusert med 15 millioner kroner, mens sentrale pensjonsposter økes med 1,6 millioner kroner.

Husleie og renhold

Mindreforbruk på 3 millioner kroner per august. Dette kan i hovedsak knyttes til husleie og kjøp av renholdstjenester fra Drammen Eiendom KF. Mindreforbruket til husleie må vurderes i forhold til nye leieforhold fra høsten 2022, blant annet nytt tilbygg ved Brandengen skole. Det legges til grunn årsprognose i samsvar med budsjett.

Sentrale pensjonsposter

Anslaget for årets reguleringspremie ble ved behandlingen av 1. tertialrapport oppjustert med 95,9 millioner kroner som følge av høyere lønns- og G-vekst enn opprinnelig forutsatt. Oppdatert anslag for reguleringspremien viser at denne øker med ytterligere 23 millioner kroner. Drammen kommunes andel av Drammen kommunale pensjonskasses (DKP) premiefond utgjør per utgangen av juni i år nesten 571 millioner kroner. Rådmannen foreslår derfor at årets bruk av premiefond til delvis finansiering av årets reguleringspremie økes fra 60 til 100 millioner kroner. Som følge av økt bruk av premiefond nedjusteres anslaget for årets premieavvik (inntekt) med 18,6 millioner kroner. Netto virkning av de foreslåtte justeringer er en netto merutgift på 1,6 millioner kroner i år. Økt bruk av premiefond reduserer imidlertid kostnaden til amortisering av tidligere års premieavvik med cirka 6,5 millioner kroner per år fra og med 2023.

Lønnsreserve

Lønnsreserven skal dekke virkningene av årets lønnsoppgjør basert på en ramme på 3,84 prosent, og ble oppjustert med 28,7 millioner kroner ved behandlingen av 1. tertialrapport. Det er per august kompensert for virkningene av lønnsoppjøret i kapittel 4 unntatt for de organisasjonene som har vært i streik med nesten 49

millioner kroner. Lønnsreserven står etter dette til rest med 53,7 millioner kroner til dekning av oppgjørene i kapittel 3 og 5 samt for de streikende organisasjonene i kapittel 4.

Virkningene for disse oppgjørene er ennå ikke helt avklart. Oppdaterte beregninger viser at det ligger an til en besparelse i lønnsreserven i størrelse 15–20 millioner kroner. Dette skyldes blant annet at virkningstidspunktet for de organisasjoner som har vært i streik blir satt til slutten av september. I tillegg vil justering av lørdags- / søndagstillegg mv., som var inkludert i grunnlaget for årets lønnsreserve, først skje per 1. januar 2023. Rådmannen foreslår på dette grunnlag av lønnsreserven nedjusteres med 15 millioner kroner.

Avsetning økte utgifter til strøm og fjernvarme

Ved fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett oppjusterte regjeringen anslaget for prisvekst i kommunesektoren fra 1,2 til 3,7 prosent. Ved behandlingen av 1. tertialrapport ble programområdene kompensert med totalt 31 millioner kroner. I tillegg ble det satt av 9 millioner kroner for å kompensere programområdene for økte kostnader til strøm og fjernvarme.

Det har vært kraftig prisøkning for disse tjenestene hittil i år, selv om prisøkningen på strøm dempes av kommunens sikringsstrategi på dette området. Drammen kommune har over flere år hatt en strategi for kjøp av strøm der 75 prosent av forventet årsforbruk er prissikret, mens 25 prosent kjøpes til spotpris. Sikringene rulleres gradvis med 25 prosent per år slik at for kjøp i 2022 er 1/4 sikret i 2019, 1/4 sikret i 2020 og 1/4 sikret i 2021. Dette har bidratt til holde innkjøpsprisene på strøm på et akseptabelt nivå i 2022. Likevel påvirkes den gjennomsnittlige innkjøpsprisen av den fjerdedelen som handles til spotpris. For 2022 ble det i budsjettet lagt til grunn en innkjøpspris (kraftpris ekskl. nettleie, forbruksavgift og mva.) på 47,25 øre/kwh. Oppdatert prognose per 10. september viser et anslag for gjennomsnittlig innkjøpspris på 88,91 øre/kwh som følge av vesentlig høyere spotpris.

Regnskapstall per utgangen av august viser at kommunekassens utgifter til strøm og fjernvarme ligger 4,5 prosent høyere enn i samme periode i fjor. I forhold til budsjett viser regnskapet en merutgift på 4,2 millioner kroner. På dette grunnlag vurderes avsetningen på 9 millioner kroner å være tilstrekkelig til å dekke programområdenes merutgifter i år. Det er da ikke tatt hensyn til eventuell kompensasjon til eksterne aktører som idrettslag, private barnehager og kirkelig fellesråd.

Drammen Eiendom KF har regnet på mulig besparelse ved å senke innetemperaturen med en grad i fyrings-sesongen. Dette vil kunne gi en besparelse på anslagsvis 4–5 millioner kroner. Rådmannen vil komme nærmere tilbake til dette i handlings- og økonomiplan 2023–2026.

Finansposter

Som følge av renteøkningen ble finanspostene ved behandling av 1. tertialrapport oppjustert med om lag 24 millioner kroner i rente- og avdragskostnader, og 7 millioner kroner i økte renteinntekter. Kommunekassens bevilgningsregnskap viser per august en netto mindreinntekt fra finansielle poster på om lag 17 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Avviket knytter seg i hovedsak til periodisering og avregning mellom kommunekassen og lånefondet. Finanspostene er reelt sett innenfor revidert budsjett per august, men forventet renteøkning vil gi budsjettmessige utfordringer utover høsten og i 2022 som helhet.

Rentene har økt raskere enn det Norges bank la til grunn før 1. tertial. Etter rentemøtet 23. september er nå forventningen om både høyere og raskere renteheving forsterket. Dette innebærer at netto finansposter forventes å øke ytterligere med om lag 10 millioner kroner i 2022. Rådmannen velger derfor foreløpig å endre årsprognosen innenfor finansområdet med 10 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Kommunens likviditet er fortsatt god.

Markedsutviklingen

Norges Banks hevet styringsrenten med ytterligere 0,5 prosentenheter til 2,25 prosent i rentemøtet den 22. september.

I løpet av det siste året er styringsrenten satt opp fra null til 2,25 prosent. Slik Norges bank vurderer utsiktene og risikobildet begynner pengepolitikken nå å virke innstrammende på norsk økonomi. Det kan tilsa å gå mer gradvis frem i rentesettingen fremover. I prognosene er det lagt til grunn at styringsrenten øker til rundt 3 prosent i løpet av vinteren. Det videre forløpet for renten vil avhenge av den økonomiske utviklingen, og prognosene er mer usikre enn normalt. Hvis det ser ut til at inflasjonen holder seg høy lengre enn det som nå anslås, kan det bli behov for en høyere rente. Hvis inflasjonen og aktiviteten avtar raskere enn vi ser for oss, kan behovet for renteøkninger bli mindre.

Renteøkningen er allerede slått inn i finansmarkedet, og 3 måneders NIBOR har hittil i år i 2022 økt fra 0,98 prosent ved nyttår til 2,87 prosent per 26. september

Drammen kommunes finansbudsjett

Den ytterligere økningen i styringsrenten og markedsrentene vil gi høyere renteutgifter enn antatt per 1. tertial. Prognosen er nå at renteutgiftene vil stige med ytterligere om lag 14 millioner kroner i 2022.

Stigende rente vil imidlertid også gi høyere renteinntekter fra innestående likviditet og plasseringer, høyere rentekompensasjon fra Husbanken samt større gebyrinntekter på selvkost som følge av høyere kalkulatorisk rente. I nye beregninger anslås det at inntektene kan øke med 4 millioner kroner utover anslaget i 1. tertial.

Samlet sett vil renteøkningen på årsbasis i 2022 innebære at netto finansposter økes med 10 millioner kroner i forhold til revidert budsjett.

Nye låneopptak og rentesikring

Lånefondet har per august tatt opp et nytt lån på 300 millioner kroner (av den vedtatte lånerammen på 933,7 millioner kroner). I tillegg er det inngått 2 rentesikringsavtaler (swapper) på til sammen 700 millioner kroner.

Egenfinansiering allerede i 2022

I kommunestyresak om rammer for arbeidet med handlings- og økonomiplan 2023-26 ble det vedtatt:

«Økte investeringer utover fastsatte rammer søkes finansiert med andre midler enn lån, slik som salg av eiendeler, disposisjonsfond i Drammen Eiendom KF og ekstraordinære utbytter fra selskaper»

I saksutredningen ble det blant annet anslått muligheter for å benytte 100 millioner kroner fra disposisjonsfond i kommunekassen og 200 millioner kroner i disposisjonsfond i Drammen Eiendom KF, til sammen 300 millioner kroner. Ved å benytte egenfinansieringen allerede i 2022 begrenses låneopptaket i 2022, noe som vil være gunstig for den totale belastningen av renter og ikke minst avdrag både i 2023 og resten av perioden.

Rådmannen foreslår derfor at det overføres et ekstraordinært eieruttak på 200 millioner kroner fra Drammen Eiendom KF til Drammen kommunekasse i 2022. Midlene belastes disposisjonsfond i Drammen eiendom KF og forutsettes overført investeringsregnskapet i Drammen kommunekasse til finansiering av økte investeringskostnader og tilsvarende redusert låneopptak. Tilsvarende overføres fra Drammen kommunes disposisjonsfond 100 millioner kroner til finansiering av investeringer. Drammen kommunekasses investeringsbudsjett korrigeres med dette med samlet 300 millioner kroner i henhold til vedlagte investerings- og finansieringsbudsjett.

Likviditet

Kommunen har i perioden i gjennomsnitt hatt 795 millioner kroner innestående på ordinær driftskonto (konsernkonto). I tillegg er 506 millioner kroner plassert på høyrentekonto til noe gunstigere rente hos hovedbankforbindelse Sparebank1 SR-Bank. Ved utgangen av februar har kommunen i tillegg 103 millioner kroner plassert i likvide pengemarkedsfond. Samlet likviditet er per utgangen av august på 1 347 millioner kroner (på samme nivå som i 2021). Det har i perioden ikke vært behov for å gjøre trekk på kommunens kassekreditt på totalt 400 millioner kroner. Kommunens likviditet vurderes per utgangen av august som god.

Status startlån

I revidert budsjett ble lånerammen i Husbanken økt med 120 millioner kroner til 470 millioner kroner. I tillegg kommer ubrukte midler og videre utlån av ekstraordinære innfrielse, slik at revidert utlånsbudsjett for 2022 samlet er på 844,7 millioner kroner. Det er per august utbetalt startlån for til sammen 651,1 millioner kroner. Det forventes at utlånsvolumet vil være i samsvar med budsjett på årsbasis. Det vises til omtale under P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig.

Utbytte

Utbytte fra aksjeselskap ble ved behandlingen av 1. tertialrapport økt fra 120 millioner kroner til 150 millioner kroner. Etter at utbyttene nå er fastsatt i selskapenes generalforsamlinger er samlet utbytte som føres i driftsregnskapet 0,4 millioner kroner lavere enn lagt til grunn i 1. tertialrapport.

I tillegg er det varslet at Drammen kommune som eneeier vil motta om lag 48 millioner kroner i utbytte fra Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS. Utbyttet utløses av at Miletomten i Mjøndalen er solgt og påfølgende avvikling av selskapet. Budsjettet utbytte fra aksjeselskap foreslås oppjustert med 47,6 millioner kroner.

Det vises for øvrig til egen rapport om finansforvaltningen som ligger som vedlegg til 2. tertialrapport.

Årsoppgjørdisposisjoner

Som tidligere omtalt medfører de foreslåtte justeringene en forbedring i kommunekassens netto driftsresultat

24 | 2. tertialrapport 2022

med 83,8 millioner kroner til et driftsoverskudd på 43,2 millioner kroner. Dette tilsvarer om lag 0,6 prosent av brutto driftsinntekter.

Av det forberedende driftresultat benyttes 51 803 kroner til å dekke inn merforbruk fra regnskap 2021 for Hermannsenteret KF, ref. vedtak i kommunestyret 20. juni 2022 (sak 79/22). Ut over dette foreslås det forbedrede driftresultatet benyttet til redusert bruk av/avsetning til disposisjonsfond som følger:

- Bruk av disposisjonsfond til Læreverk LK 20 reduseres med 8,9 millioner kroner
- Bruk av disposisjonsfond til saldering reduseres med 26,9 millioner kroner
- Forventet utbytte på 48 millioner kroner fra Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS avsettes til disposisjonsfond for fremtidig overføring til investeringsbudsjettet.

Samtidig foreslår rådmannen at det disponeres 100 millioner kroner fra fondet til ytterligere egenfinansiering av årets investeringer.

Etter disse endringene er netto bruk av disposisjonsfondet i 2022 på 207,1 millioner kroner, herav 160 millioner kroner til egenfinansiering av investeringer utover handlingsregelens krav om 15 prosent. Samlet overføring til investeringsbudsjettet er etter dette på 250,3 millioner kroner.

Disposisjonsfond - prognose per utgangen av 2022

Basert på de foreslåtte endringer viser oppdatert prognose for disposisjonsfondet en saldo på 610,1 millioner kroner per utgangen av året. Det minnes om at det ved behandlingen av 1. tertialrapport ble disponert om lag 105 millioner kroner fra disposisjonsfondet til finansiering av påløpte utgifter til koronaberedskap. Det er fortsatt ikke avklart om kommunene vil bli kompensert for merutgifter til koronaberedskap i år, men rådmannen har i den foreliggende prognosen lagt til grunn at forbruket i 1. tertial ikke blir kompensert.

Med denne forutsetningen er anslått saldo 267 millioner kroner ut over handlingsregelens krav.

Prognose disposisjonsfond per utgangen av 2022

Beløp i millioner kroner	2022
Saldo disposisjonsfond per 1.1.	817,2
Netto bruk i hht. vedtatt budsjett	
Finansiering læreverk LK20	-23,0
Ekstra egenfinansiering	-60,0
Netto bruk saldering	-17,1
Netto bruk i 1. tertialrapport 2022	-90,8
Endringer i 2. tertialrapport 2022	
Redusert finansiering læreverk LK20	8,9
Ekstraordinær egenfinansiering investeringer	-100,0
Avsetning utbytte fra Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS	48,0
Redusert bruk saldering	26,9
Saldo disposisjonsfond per 31.12	610,1
Generell reserve (tilsv. 3% av bto. driftsinntekter)	234,9
«Rentesikringsfond» (1% av brutto lånegjeld)	96,4
«Eier-risikofond»	20,0
Handlingsreglenes reservekrav pr. 31.12	342,8
Avsetning ut over handlingsreglenes krav	267,4
* Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	7,8 %

Hovedoversikt

Drammen kommunekasse - driftsregnskap 2022			Per august 2022		
Beløp i 1000 kroner	Regnskap hiå 2022	Revidert bud. hiå 2022	Avvik hiå	Revidert budsjett 2022	Årsprognose avvik
Sentrale inntekter					
Skatt på inntekt og formue	-2 226 401	-2 172 431	53 970	-3 667 467	14 137
Rammetilskudd	-1 978 475	-1 949 757	28 718	-2 726 961	8 852
Engangsmidler kommunereform	-	-	0	0	-
Integreringstilskudd	-57 130	-63 428	-6 299	-106 674	-
Tilskudd enslige mindreårige flyktninger	-12 426	-11 549	877	-23 098	-
Vertskommunetilskudd				-1 289	-
Rente og inv. kompensasjon fra staten	0	0	0	-21 488	-
Ekstraordinært vedlikeholdstilskudd	-	-	0	0	-
Tilskudd lokalt næringsliv	-16 692	-16 692	0	-16 692	-
Overføring fra kommunale foretak	-64 741	-64 740	1	-99 111	-
Sum Sentrale inntekter	-4 355 864	-4 278 597	77 267	-6 662 779	22 989
Sentrale utgifter					
Lønnsreserve	0	0	0	53 675	15 000
Husleie, renhold mv. ufordelt	426 172	429 220	3 048	643 711	-
Premiefond	0	0	0	-92 570	40 000
Premieavvik	0	0	0	-277 254	-18 600
Amortisering av tidligere premieavvik	0	0	0	194 859	-
Tilskudd/kontingent pensjon	33	0	-33	1 600	-
Reguleringspremie pensjon	0	0	0	278 945	-23 000
Rammebevilgning covid-19 tiltak i 2021	0	0	0	17 000	-
Avsetning priskompensasjon strøm/fjernvarme	0	0	0	9 000	-
Diverse fellesutgifter (netto)	-4 202	-4 000	202	-4 001	-
Sum Sentrale utgifter	422 003	425 220	3 217	824 966	13 400
Programområdene (før avsetninger mv.)					
P01 Skole	679 464	682 876	3 412	1 148 580	10 900
P02 Barnehager	546 950	551 352	4 402	846 553	-
P03 Forebyggende tjenester	250 449	254 298	3 849	424 062	4 000
P04 Helse	250 615	232 016	-18 599	343 840	-13 800
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	272 262	259 036	-13 226	344 813	-23 000
P06 Hjemmetjenester og institusjon	751 645	751 645	0	1 148 585	-
P07 Rus og psykisk helse	112 985	113 399	415	162 347	-

Drammen kommunekasse - driftsregnskap 2022				Per august 2022	
Beløp i 1000 kroner	Regnskap hiå 2022	Revidert bud. hiå 2022	Avvik hiå	Revidert budsjett 2022	Årsprognose avvik
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	255 901	256 325	425	444 868	-
P09 Kultur, idrett og frivillighet	184 571	182 201	-2 370	293 300	-
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	1 025	1 554	529	3 796	300
P11 Utbygging og samferdsel	51 576	53 018	1 443	121 519	-
P12 Vann, avløp og renovasjon	-12 575	-10 423	2 152	-175 563	-5 000
P13 Arealplan og miljø	29 830	30 586	756	50 765	3 000
P14 Ledelse, styring og administrasjon	240 617	260 253	19 637	394 491	19 000
P15 Samfunnssikkerhet	62 024	61 819	-205	91 990	-
P16 Næringsutvikling	24 455	24 453	-1	30 162	-
P17 Arbeid og inkludering	-	-	-	-	-
P18 Politisk styring	24 979	27 051	2 072	40 769	2 000
P19 Sentrale poster (interkommunalt samarbeid)	416	-406	-823	0	-
Sum netto utgifter programområdene	3 727 190	3 731 056	3 866	5 714 875	-2 600
Finansutgifter					
Renteutgifter, provisjoner og finans	81 263	71 403	-9 860	106 765	-
Avdragsutgifter	160 266	148 505	-11 761	240 405	-
Renteinntekter	-49 491	-46 313	3 178	-65 994	4 000
Kontantresultat lånefondet	0	0	0	32 365	-14 000
Utbytte	-131 414	-131 500	-86	-150 000	47 600
Netto finansutgifter	60 625	42 095	-18 530	163 542	37 600
Netto driftsresultat (overskudd (-)/underskudd (+))	-146 046	-80 227	65 819	40 604	71 389
Årsoppgjørdisposisjoner					
Disponering tidligere års regnskapsresultat	0	0	0	0	-
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	-294 746	-
Avsetning disposisjonsfond	30	0	-30	103 844	-
Avsetning bundne fond	0	0	0	0	-
Sum avsetninger	30	0	-30	-190 902	0
Overføring til investeringsregnskapet	0	0	0	150 298	-
Årsresultat (overskudd (-)/underskudd (+))	-146 017	-80 227	65 789	0	71 389

Investeringsbudsjettet

Tabellene viser oppsummerte investeringsrammer for Drammen kommunekasse. For investeringer foretatt av Drammen Eiendom KF vises det til vedlagte 2. tertialrapport 2022 for det kommunale foretaket.

Prosjektene følger i hovedsak planlagt fremdrift.

Rådmannen fremmer forslag til justering av investeringsrammen til 2. tertial med 16,7 millioner kroner. 11,7 millioner kroner gjelder kommunekassen og 5 millioner gjelder Drammen Eiendom KF. For kommunekassen gjelder det i hovedsak periodisering mellom budsjettår, hvor midlene tilbakeføres neste år. For bybrua er det forventet en totalkostnad på 360 millioner kroner i 2022, det vil si en økning på 65 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett. Av dette utgjør prisstigningen 40 millioner kroner og 25 millioner kroner skyldes raskere framdrift enn forventet. Prisøkningen i bygge- og anleggsnæringen fortsetter og rådmannen kommer tilbake med en vurdering av styringsrammen for prosjektet i handlings- og økonomiplanen. For nærmere omtale av de enkelte prosjektene vises det til omtalen under de respektive hovedutvalgene.

For Drammen Eiendom KF er det lagt inn 5 millioner kroner til anskaffelse av elbil-ladere. I Forskrift om energi- og miljøkrav ved offentlig anskaffelse av kjøretøy til veitransport - Lovdata er det fra 1. januar i år stilt krav om at alle kjøretøy kommunen kjøper/leaser skal være nullutslippsbiler.

Kravet til personbiler gjøres gjeldende fra 1.1.2022, kravet for lette varebiler gjelder fra 1.1.2023, mens kravet for bybussene gjelder fra 1.1.2025.

For å kunne oppfylle kravene i forskriften er det behov for å sikre tilstrekkelig ladeinfrastruktur. Drammen Eiendom KF har anslått kostnaden for å sikre ladeinfrastruktur for kommunale tjenestebiler til totalt cirka 7,5 millioner kroner. Resterende beløp ut over 5 millioner kroner vil bli omtalt nærmere i handlings- og økonomiplan 2023-2026.

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Oppr. bud. 2022
Investeringer i varige driftsmidler	419 669	1 009 277	728 200
Tilskudd til andres investeringer	132	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	22 470	22 500	22 500
Utlån av egne midler	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Sum investeringsutgifter	442 271	1 031 777	750 700
Kompensasjon for merverdiavgift	-55 190	-191 260	-155 584
Tilskudd fra andre	-55 511	-75 872	0
Salg av varige driftsmidler	-486	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-5 105	-1 100	-1 100
Bruk av lån	0	-616 802	-435 107
Sum investeringsinntekter	-116 292	-885 034	-591 791

Beløp i 1000			
	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Oppr. bud. 2022
Videreutlån	672 008	706 800	350 000
Bruk av lån til videreutlån	-672 008	-470 000	-350 000
Avdrag på lån til videreutlån	42 392	85 000	85 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-148 377	-85 000	-85 000
Netto utgifter videreutlån	-105 985	236 800	0
Overføring fra drift	-3 280	-150 579	-160 009
Avsetninger til bundne investeringsfond	23 685	7 500	0
Bruk av bundne investeringsfond	-7 264	-241 564	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	1 100	1 100
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	2	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	13 143	-383 543	-158 909
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	233 138	0	0

Status investeringer (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000			
	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Oppr. bud. 2022
Sum	0	0	0
P01 Skole			
KK P01 Inventar og utstyr Skole	8 629	18 579	17 000
KK IKT P01 Skole	20 907	28 702	30 000
Sum P01 Skole	29 537	47 280	47 000
P02 Barnehager			
KK P02 Inventar og utstyr Barnehage	3 147	3 800	3 800
Sum P02 Barnehager	3 147	3 800	3 800
P03 Forebyggende tjenester			
KK P03 Inventar og utstyr Forebyggende tjenester	1 345	1 000	1 000
Sum P03 Forebyggende tjenester	1 345	1 000	1 000

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Oppr. bud. 2022
P04 Helse			
KK P04 Inventar og utstyr Helse	462	1 460	1 000
Sum P04 Helse	462	1 460	1 000
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne			
KK P05 Inventar og utstyr Mennesker med nedsatt funksjonsevne	731	1 000	1 000
Sum P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	731	1 000	1 000
P06 Hjemmetjenester og institusjon			
KK P06 Inventar og utstyr Hjemmetjenester og institusjon	1 764	10 000	10 000
P06 Infrastruktur strøm og trådløst nettverk	422	5 000	5 000
Sum P06 Hjemmetjenester og institusjon	2 186	15 000	15 000
P07 Rus og psykisk helse			
KK P07 Inventar og utstyr Rus og psykisk helse	745	1 000	1 000
Sum P07 Rus og psykisk helse	745	1 000	1 000
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig			
KK P08 Inventar og utstyr Sosialtj, etabl. og bolig	53	1 000	1 000
Sum P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	53	1 000	1 000
P09 Kultur, idrett og frivillighet			
KK P09 Maskiner, inventar og utstyr	4 148	16 100	8 800
KK P09 Oppgradering arena, anlegg og natur	8 230	15 464	8 200
KK P09 Kirken	7 500	7 500	7 500
KK P09 «Rewilding» - etablering av biotoper i skog mv.	0	1 000	1 000
Sum P09 Kultur, idrett og frivillighet	19 878	40 064	25 500
P11 Utbygging og samferdsel			
KK P11 Sykkelvei - tiltak for næringsliv	0	4 000	0
KK P11 Merverdiavgift på anleggsbidrag finansiert av utbyggere	0	38 300	38 300
KK P11 Maskiner, biler, utstyr og inventar	2 862	8 400	6 000
KK P11 Oppgradering Parker og grøntområder	4 946	14 500	10 000
KK P11 Trafikksikkerhetstiltak / trygge skoleveier	15 139	22 400	18 000

Beløp i 1000			
	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Oppr. bud. 2022
KK P11 Kollektiv (Leskur mm.)	502	3 000	3 000
KK P11 Vei	24 716	60 000	56 000
KK P11 Flomsikring	4 674	21 000	16 000
KK P11 Samarbeid med andre utbyggere	14 164	44 376	20 000
KK P11 Oppgradering lekeplasser	4 784	9 000	6 000
KK P11 Bybru	135 057	295 000	135 000
KK P11 Spiralen Oppgradering	213	5 700	0
KK P11 Universell utforming	734	2 500	2 000
KK P11 Sykkelplan	6 104	20 000	20 000
KK P11 Oppgradering av dammer	154	2 000	2 000
Sum P11 Utbygging og samferdsel	214 050	550 176	332 300
P12 Vann, avløp og renovasjon			
KK P12 Intercity/Flisebekken	224	40 000	40 000
KK P12 Vann/avløp	120 244	234 546	200 000
Sum P12 Vann, avløp og renovasjon	120 467	274 546	240 000
P13 Arealplan, klima og miljø			
Sum P13 Arealplan, klima og miljø	0	0	0
P14 Ledelse, styring og administrasjon			
KK P14 Digitalisering	17 811	47 900	41 100
KK P14 Prosjekt Omstilling IKT og digitaliseringsstrategi	5 603	15 500	15 500
KK P14 Reduksjon av investering i datarom	0	0	-4 000
KK P14 Visuell Profil	2 884	9 000	7 000
Sum P14 Ledelse, styring og administrasjon	26 299	72 400	59 600
P15 Samfunnssikkerhet			
KK P15 Varslingssystem	769	550	0
Sum P15 Samfunnssikkerhet	769	550	0
P18 Politisk styring			
Sum P18 Politisk styring	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	419 669	1 009 277	728 200

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Oppr. bud. 2022
Justeringsavtaler vei	36	0	0
Justeringsavtaler VA	95	0	0
Tilskudd til andres investeringer	132	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Oppr. bud. 2022
Egenkapitalinnskudd KLP	2 470	2 500	2 500
Egenkapitalinnskudd DKP	20 000	20 000	20 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	22 470	22 500	22 500

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Oppr. bud. 2022
Utlån av egne midler	0	0	0
Sum del 1-4	442 271	1 031 777	750 700

Kommunens tjenesteområder

«Hovedutvalgene har det politiske ansvaret for kommunens tjenesteområder»

Hovedutvalg for oppvekst og utdanning

Skole, Barnehage og Forebyggende tjenester

Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg

Helse, Mennesker med nedsatt funksjonsevne, Hjemmetjenester og institusjon, Rus og psykisk helse og Sosialtjeneste, etablering og bolig

Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet

Kultur, idrett og frivillighet og Medvirkning og lokaldemokrati

Hovedutvalg for tekniske tjenester

Utbygging og samferdsel, Vann, avløp og renovasjon og Arealplan, klima og miljø

Formannskap

Ledelse, styring og administrasjon, Samfunnssikkerhet, Næringsutvikling, Politisk styring og Sentrale poster

Eierstyring og eierskap

Medarbeidere

Kommunens tjenestoområder

Hovedutvalg for oppvekst og utdanning

«Hovedutvalget for oppvekst og utdanning har det politiske ansvaret for barnehage, skole og forebyggende tjenester»

01 Skole

02 Barnehage

03 Forebyggende tjenester

Hovedutvalg for oppvekst og utdanning

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Avvik prognose i kr	Avviks-tiltak	Prognose
P01 Skole	697 821	694 411	3 410	1 163 526	10 900	0	1 152 626
P02 Barnehager	553 510	549 108	4 402	848 711	0	0	848 711
P03 Forebyggende tjenester	264 584	260 626	3 958	434 239	4 000	0	430 239
Sum	1 515 915	1 504 145	11 770	2 446 476	14 900	0	2 431 576

Kommentar til status økonomi

Hovedutvalgets programområder har et samlet mindreforbruk på 11,8 millioner kroner per 2. tertial.

Korrigert for ekstraordinære pandemikostnader i 2. tertial har hovedutvalgets programområder et mindreforbruk på 14,2 millioner kroner. Det forventes at programområdene samlet sett ved utgangen av 2022 har et mindreforbruk på 14,9 millioner kroner, gitt at ekstraordinære kostnader til pandemien kompenseres fullt ut.

I forbindelse med flyktningssituasjonen foreslår rådmannen å

- tilføre P01 Skole 1,0 millioner kroner for økte kostnader til blant annet tolketjenester.
- trekke tilbake 1,2 millioner kroner fra P02 Barnehage, midler som ble tilført i 1. tertial for å drifte barnehagetilbud til flyktningbarn ved Rådyrtråkket barnehage. Dette tilbudet har det ikke vært behov for.
- trekke tilbake 1,0 million kroner fra P03 Forebyggende tjenester som ble tilført i 1. tertial.

P01 Skole

Mindreforbruket på P01 Skole på 3,4 millioner kroner relateres til lavere lønnskostnader enn forventet. Det iverksettes ingen tiltak for å lukke avvik. Rådmannen forventer at programområdet styrer mot et mindreforbruk på 10,9 millioner kroner i 2022.

P02 Barnehage

Spesialpedagogiske tjenester har et merforbruk på 15,1 millioner kroner. Det er et mindreforbruk innenfor sentrale poster i programområdets budsjett, på i alt 19,5 millioner kroner. Samlet gir dette P02 et mindreforbruk per august på 4,4 millioner kroner. Det iverksettes ikke større tiltak i løpet av 2022 vedrørende merforbruk på spesialpedagogiske tjenester. Tiltakene iverksettes i 2023.

Rådmannen foreslår å trekke inn 1,2 millioner kroner fra P02 barnehage (flyktningbarnehage ved Rådyrtråkket barnehage).

Rådmannen forventer at programområdet styrer mot balanse i 2022.

P03 Forebyggende tjenester

Mindreforbruket på P03 Forebyggende tjenester på 4,0 millioner kroner relateres til blant annet ubesatte stillinger i barnevernet og helsefremmede tjenester. Barnevernet melder også noe lavere kjøp av statlige tiltak i barnevernet for 2022.

Programområdet styrer mot et mindreforbruk på 4,0 millioner kroner i 2022, forutsatt at 1,0 million kroner blir trukket ut fra programområdet for ubrukte midler i forbindelse med flyktningstrømmen fra Ukraina.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000				
Årets budsjett				
Investering	Status framdrift	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år
KK IKT P01 Skole	lht. plan	28 702	20 907	7 794
KK P01 Inventar og utstyr Skole	lht. plan	18 579	8 629	9 950
KK P02 Inventar og utstyr Barnehage	lht. plan	3 800	3 147	653
KK P03 Inventar og utstyr Forebyggende tjenester	lht. plan	1 000	1 345	-345
Sum		52 080	34 029	18 052

Sammendrag status investeringer

Prosjektene følger i hovedsak planlagt fremdrift.

Midler til inventar og skjermer på enkeltskoler er tildelt etter søknad og innkjøp igangsatt. Inventar nybygg Brandengen skole er tilnærmet slutført.

IKT-utstyr til elever og lærere er levert og tatt i bruk i henhold til plan for skoleåret 2022/2023. Resterende midler er planlagt brukt på oppgradering, reservebeholdning og evt. innkjøp for kommende skoleår, da investeringstakten er ujevn sammenliknet med investeringsrammen.

P03 Forebyggende tjenester hadde en opprinnelig investeringsramme på 1,0 millioner kroner til inventar og utstyr i 2022. I 1. tertial ble det vedtatt at 3,0 millioner kroner av mindreforbruket fra 2021 overføres fra drift til investering for å dekke økte kostnader i forbindelse med flytting. Forbruk er i henhold til plan.

Øvrige rapporteringspunkter

P01 Skole - Øremerket tildeling til læremidler

Programområdet fikk gjennom vedtak av handlings- og økonomiplanen 2022-2025, tildelt 23,0 millioner kroner som en engangsbevilgning. Midlene ble satt av til innkjøp av læremidler, slik at skolene skulle settes i stand til å møte de nye kravene i ny læreplan. Programområdet ser behovet for å kunne fordele disse midlene over to skoleår, og rådmannen foreslår derfor å overføre 8,9 millioner av disse midlene til 2023.

P01 Skole - Overfinansiering av gratistilbud i SFO

Drammen kommune mottar rammetilskudd fra regjeringen for et nytt tilbud om tolv timers gratis SFO for elevene på 1. trinn høsten 2022. Rammetilskuddet erstatter foreldrebetalingen og skal dekke tiltaket både i kommunal SFO og privat IFO. Erfaringen fra de første månedene etter at ordningen er iverksatt er at ordningen er noe overfinansiert, med cirka 4,1 millioner kroner høsten 2022.

Rådmannen vil rette en henvendelse til departementet og be om å få bruke resterende midler på å dekke underfinansieringen på annet nasjonalt tiltak på SFO. Dersom departementet godkjenner dette, foreslår rådmannen at overskytende midler i tolvtimersordningen for 1. trinn benyttes inn i ordningen med gratis SFO for barn med særskilte behov på 5.-7. trinn.

Kommunens tjenesteområder

Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg

«Hovedutvalget for helse, sosial og omsorg har det politiske ansvaret for helse, mennesker med nedsatt funksjonsevne, hjemmetjenester og institusjon, rus og psykisk helse, sosialtjeneste, etablering og bolig»

04 Helse

05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne

06 Hjemmetjenester og institusjon

07 Rus og psykisk helse

08 Sosialtjeneste, etablering og bolig

Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Avvik prognose i kr	Avviks-tiltak	Prognose
P04 Helse	235 231	253 830	-18 599	347 055	-13 800	0	360 855
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	261 536	274 762	-13 226	347 313	-23 300	0	370 613
P06 Hjemmetjenester og institusjon	753 959	754 058	-98	1 150 900	0	0	1 150 900
P07 Rus og psykisk helse	118 544	118 123	421	167 491	0	0	167 491
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	271 515	271 090	425	460 057	0	0	460 057
Sum	1 640 785	1 671 863	-31 078	2 472 815	-37 100	0	2 509 915

Kommentar til status økonomi

Hovedutvalgets programområder har et samlet merforbruk på 31,1 millioner kroner per 2. tertial.

Korrigert for ekstraordinære pandemikostnader i 2. tertial har hovedutvalgets programområder et merforbruk på 23,1 millioner kroner. Det forventes at programområdene samlet sett ved utgangen av 2022 har et merforbruk på 37,1 millioner kroner, gitt at ekstraordinære kostnader til pandemien kompenseres fullt ut.

P04 Helse

Merforbruket på P04 Helse kan først og fremst knyttes til kjøp av ikke-budsjetterte vikartjenester fra byrå for å dekke opp vakter og overtid på Drammen helsehus (totalt 7,8 millioner kroner per august), videreført merforbruk fra 2021 tilsvarende 4,0 millioner kroner samt 2,0 millioner kroner som følge av fire nye fastlegehjemler.

Programområdet fokuserer på å stanse utviklingen av merforbruket ved å iverksette målrettede tiltak. Straktiltak for å stanse utviklingen er å avslutte kjøp fra byrå, begrense overtidsbruk og håndtere den store økte pågangen på tjenestene innenfor eksisterende rammer, samt systematisk sykefraværarbeid med fokus på nærvær.

Med disse tiltakene forventer rådmannen at programområdet styrer mot et merforbruk på 13,8 millioner kroner ved utgangen av året, forutsatt full kompensasjon for pandemirelaterte kostnader.

P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne

Merforbruket på P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne relateres til nye botilbud, i kommunal regi og ved kjøp, samt økt omfang av vedtak om andre tjenester.

Det iverksettes tiltak for å lukke avvik:

- redusert overtidsbruk i alle avdelinger blant annet ved å unngå for mange ledige vakter i turnus
- unngå innleie av vakter så langt det er forsvarlig
- strukturert opplegg for å redusere sykefravær med støtte fra personal

- nye turnuser er vurdert og igangsatt i alle avdelinger
- noe endring i tjenestebehov etter flytting til ny bopel
- avdelingslederstilling holdes vakant
- bruke bemanning på tvers mellom avlastning og dagsenterdrift
- økte stillingsstørrelser og økt heltid

Det er vanskelig å anslå hvilken budsjetteffekt disse tiltakene vil få inneværende år.

Rådmannen forventer at programområdet styrer mot et merforbruk på 23 millioner kroner ved utgangen av året.

Rådmannen legger fram politisk sak om videre utvikling av bolig- og tjenestetilbudet til mennesker med nedsatt funksjonsevne i november 2022.

P06 Hjemmetjenester og institusjon

Programområde P06 Hjemmetjenester og institusjon er i balanse per august.

Det vil være krevende å holde budsjettammene, men rådmannen forventer at programområdet styrer mot balanse.

P07 Rus og psykisk helse

Programområde P07 Rus og psykisk helse har et lite mindreforbruk per august.

Rådmannen forventer at programområdet styrer mot balanse.

P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig

Programområde P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig har et lite mindreforbruk per august.

Rådmannen foreslår å trekke 0,8 millioner kroner ut av programområdets ramme, midler til flyktninger som ikke blir benyttet i 2022.

Rådmannen forventer at programområdet styrer mot balanse.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Status framdrift	Årets budsjett		
		Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år
KK P04 Inventar og utstyr Helse	lht. plan	1 460	462	998
KK P05 Inventar og utstyr - Mennesker med nedsatt funksjonsevne	lht. plan	1 000	731	269
KK P06 Inventar og utstyr Hjemmetjenester og institusjon	lht. plan	10 000	1 764	8 236
KK P07 Inventar og utstyr Rus og psykisk helse	lht. plan	1 000	745	255
KK P08 Inventar og utstyr Sosialtj, etabl. og bolig	Forsinket	1 000	53	947
P06 Infrastruktur strøm og trådløst nettverk	Forsinket	5 000	422	4 578
Sum		19 460	4 178	15 282

Sammendrag status investeringer

Prosjektene følger i hovedsak planlagt fremdrift og vil bli gjennomført i løpet av året.

P04 Helse har per 2. tertial regnskapsført kostnader knyttet til manglende levering av sengebord og hvilestoler til Drammen helsehus i 2021. Det ble i denne forbindelse rebevilget 0,46 millioner kroner av fjorårets investeringsbudsjett for å dekke forsinkede kostnader. Investeringsbudsjettet i 2022 er planlagt brukt til flytting og tilrettelegging av hjelpemiddellager hos virksomhet Aktivitet og rehabilitering. Flyttingen er gjennomført og det forventes sluttoppgjør i løpet av 4. kvartal i 2022.

P06 Hjemmetjenester og institusjon har per 2. tertial satt i bestilling ovner til institusjonskjøkken, møbler og hjelpemidler. Infrastruktur strøm og trådløst nettverk er forsinket, men forventes å være i rute ved utgangen av året.

P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig har per 2. tertial regnskapsført utgifter knyttet til oppdrag som ble bestilt og påbegynt hos Knutepunkt Strømsø i 2021, men som ikke ble fullført fra leverandør. Dette ble ferdigstilt og sluttfakturert i 2022. Årets investeringsbudsjett er planlagt brukt til flytting av NOK.Drammen (tidligere Drammen Incestsenter) til mer egnede lokaler. Flytting er ikke gjennomført per august, men pristilbud på ombygging og tilrettelegging er innhentet, og kostnadene forventes bokført i løpet av 4. kvartal 2022.

Øvrige rapporteringspunkter

Per 2. tertial er det utbetalt 527,5 millioner kroner i startlån til i alt 207 husstander i Drammen. Disponibel startlånramme for 2022 er 844,6 millioner kroner. Det er i tillegg tilbakebetalte lån på cirka 90 millioner kroner i 2022, og disse midlene kan disponeres til videre utlån.

Rådmannen forventer at rammen, inkludert tilbakebetalte lån, vil være tilstrekkelig ut året.

På samme tidspunkt i 2021 var det utbetalt 173,4 millioner kroner, til i alt 78 husstander. Årsakene til høyere utbetalinger i 2022 enn i 2021 er sammensatte:

Høsten 2021 ble det avdekket en saksbehandlingsfeil knyttet til behandling av søknader om startlån. Dette førte til en betydelig avgrensning av målgruppen, og gjenopptakelse av 120 saker. De fleste av disse er innvilget startlån i løpet av 2022.

2021 var preget av en ustabil bemanningssituasjon i Boligtjenesten, som førte til lav kapasitet på behandling av startlånsøknader. Denne situasjonen er endret.

Kommunens tjenesteområder

Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet

«Hovedutvalget for kultur, idrett og frivillighet har det politiske ansvaret for kultur, idrett, frivillighet, medvirkning og lokaldemokrati»

09 Kultur, idrett og frivillighet

10 Medvirkning og lokaldemokrati

Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Avvik prognose i kr	Avviks-tiltak	Prognose
P09 Kultur, idrett og frivillighet	202 917	205 297	-2 380	312 606	0	0	312 606
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	2 306	1 777	529	4 548	300	0	4 248
Sum	205 223	207 074	-1 851	317 154	300	0	316 854

Kommentar til status økonomi

Hovedutvalgets programområder har ett samlet merforbruk på 1,9 millioner kroner per 2. tertial.

P09 har prognose på 3,6 millioner kroner i merforbruk. Av dette er 2,2 millioner kroner relatert til minimumsberedskap på pandemi, 1 million er garantibeløp for WC skisprint og 0,4 millioner er ekstra strømkostnader for kirke og gravferd.

Rådmannen foreslår at P09 Kultur idrett og frivillighet tilføres 1 million kroner til å dekke garantibeløpet for WC skisprint og 2,2 millioner kroner til å dekke kostnader forbundet med pandemitelefoner og vaksiner. Rådmannen foreslår også at programområdet kompenseres med 1,2 millioner kroner for å dekke andre påløpte pandemikostnader.

Med disse budsjetttilførselene forventer rådmannen at programområdet styrer mot balanse ved utgangen av året.

P10 Medvirkning og lokaldemokrati har meldt prognose på 0,3 millioner kroner i mindreforbruk.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Status framdrift	Årets budsjett		
		Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år
KK P09 «Rewilding» - etablering av biotoper i skog mv.	Ikke vurdert	1 000	0	1 000
KK P09 Kirken	Ferdig	7 500	7 500	0
KK P09 Maskiner, inventar og utstyr	Iht. plan	16 100	4 148	11 952
KK P09 Oppgradering arena, anlegg og natur	Iht. plan	15 464	8 230	7 234
Sum		40 064	19 878	20 186

Sammendrag status investeringer

Investeringsrammen til P09 Kultur, idrett og frivillighet er satt i bestilling.

De største prosjekter som ferdigstilles 2022 er skifte av kunstgress på Konnerud og Gulskogen arena, brannsikring av gamle rådhus i Svelvik, utsiktstårn på Nordbykollen og utskifting av maskinpark. Det er ingen kjente forskyvninger for anskaffelser i 2022 vedrørende maskiner, inventar og utstyr eller for oppgradering av arenaanlegg og natur.

Investeringsmidler for kirke og gravferd er utbetalt.

Rewilding er i prosess, men det er per 2. tertial påløpt lite faktiske kostnader. Rådmannen vil komme tilbake til et eventuelt forslag om å overføre ubrukte midler fra 2022 til 2023.

Øvrige rapporteringspunkter

Skoger kirke har fått pålegg om å fjerne en fylling ved gravplassen tilhørende Skoger kirke. Programområdet vil rapportere på status i årsevalueringen.

Ekstra tilskudd til Portåsen på 0,6 millioner bevilget 1. tertial er utbetalt.

Det er nedgang for løpende inntekter fra parkeringsautomater for Spiralen, Landfalltjern og Olsrud parkering. Per august er de samlede inntektene fra parkeringsautomater 1,4 millioner kroner mot 1,9 millioner kroner på samme tid i 2021. Været vil påvirke om fallet fortsetter eller om det tar seg opp med en tidlig skisesong.

Det er iverksatt ett arbeid for å se om det er mulig å dokumentere nedgangen.

1. tertial ble det fattet vedtak om støtte til Konnerud idrettslag med 2 millioner kroner. Dette tiltaket ble ikke saldert i 1. tertial, og rådmannen forslår at dette dekkes fra disposisjonsfondet.

Rådmannen tar sikte på å utarbeide en egen politisk sak som omhandler dette.

Kommunens tjenesteområder

Hovedutvalg for tekniske tjenester

«Hovedutvalget for tekniske tjenester har det politiske ansvaret for utbygging, samferdsel, vann, avløp og renovasjon, arealplan, klima og miljø»

11 Utbygging og samferdsel

12 Vann, avløp og renovasjon

13 Arealplan, klima og miljø

Hovedutvalg for tekniske tjenester

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Avvik prognose i kr	Avviks-tiltak	Prognose
P11 Utbygging og samferdsel	53 018	51 576	1 443	121 519	0	0	121 519
P12 Vann, avløp og renovasjon	-10 098	-12 250	2 152	-175 238	-5 000	0	-170 238
P13 Arealplan, klima og miljø	31 387	30 630	756	51 729	3 000	0	48 729
Sum	74 307	69 956	4 351	-1 990	-2 000	0	10

Kommentar til status økonomi

Hovedutvalgets programområder har et samlet mindreforbruk på 4,4 millioner kroner.

Det er i 2. tertial ikke påløpt pandemirelaterte kostnader.

Prognosen for hovedutvalget er et merforbruk på cirka 2 millioner kroner. Merforbruket skyldes at vann- og avløp har lavere gebyrinntekter enn budsjettert.

P11 Utbygging og samferdsel

Mindreforbruket på P11 Utbygging og samferdsel skyldes periodisering. Mindreforbruket for programområdet er marginalt og i praksis balanse. Det iverksettes ingen tiltak. Rådmannen forventer at programområdet styrer mot balanse ved utgangen av året.

P12 Vann, avløp og renovasjon

Inntektssvikt og økte kapitalkostnader

Programområdet er selvkostfinansiert. Dette innebærer at vann- og avløpsgebyrene ikke skal overstige kommunens drifts- og kapitalkostnader forbundet med tjenesten, og at kostnadene skal fordeles på både fastledd og den samlede vannmengden som benyttes av abonnentene. For 2022 viser nye prognoser at abonnentene samlet sett har benyttet mindre vann og har levert mindre avløpsvann enn budsjettert. Dette gir tjenesteområdet en inntektssvikt. I tillegg har rentene på akkumulert investert kapital økt, og med dette øker også selvkostgrunnlaget knyttet til tjenesteområdet.

Samlet sett forventer rådmannen derfor at vannforsyningen for 2022 vil gå med et underskudd på 10,9 millioner kroner og avløpstjenesten med et tilsvarende underskudd på 21,8 millioner kroner. Dette underskuddet må avregnes mot et selvkostfond som i dag ligger ned mot null, og underskuddet må derfor kompenseres ved hjelp av økte vann- og avløpsgebyr kommende år. Rådmannen varsler derfor en gebyr-økning for 2023 ut over den vedtatte økningen på 3,5 prosent per år, både for vann- og avløpstjenesten.

Rådmannen forventer at programområdet styrer mot et merforbruk på 5 millioner kroner ved utgangen av året. Dette vil måtte bli hentet inn innenfor selvkostområdet, jfr forrige avsnitt.

P13 Arealplan, klima og miljø

Mindreforbruket på P13 Arealplan, klima og miljø relateres til engangsmidler tilført rammen samt vakanser. Rådmannen forventer at programområdet styrer mot mindreforbruk på 3 millioner kroner.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Årets budsjett					
Investering	Status framdrift	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år	
KK P11 Bybru	lht. plan	295 000	135 057	159 943	
KK P11 Flomsikring	Forsinket	21 000	4 674	16 326	
KK P11 Kollektiv (Leskur mm.)	lht. plan	3 000	502	2 498	
KK P11 Maskiner, biler, utstyr og inventar	lht. plan	8 400	2 862	5 538	
KK P11 Merverdiavgift på anleggsbidrag finansiert av utbyggere	Forsinket	38 300	0	38 300	
KK P11 Oppgradering av dammer	Forsinket	2 000	154	1 846	
KK P11 Oppgradering lekeplasser	lht. plan	9 000	4 784	4 216	
KK P11 Oppgradering Parker og grøntområder	lht. plan	14 500	4 946	9 554	
KK P11 Samarbeid med andre utbyggere	Forsinket	44 376	14 201	30 175	
KK P11 Spiralen Oppgradering	lht. plan	5 700	213	5 487	
KK P11 Sykkelplan	lht. plan	20 000	6 104	13 896	
KK P11 Sykkelvei - tiltak for næringsliv	lht. plan	4 000	0	4 000	
KK P11 Trafikk-sikkerhetstiltak / trygge skoleveier	lht. plan	22 400	15 139	7 261	
KK P11 Universell utforming	lht. plan	2 500	734	1 766	
KK P11 Vei	lht. plan	60 000	24 716	35 284	
KK P12 Intercity/ Flisebekken	lht. plan	40 000	224	39 776	
KK P12 Vann/avløp	lht. plan	234 546	120 339	114 207	
Sum		824 722	334 649	490 074	

Sammendrag status investeringer

Bybrua ble stengt for godt 18. mai i år og rivearbeidene ble umiddelbart igangsatt. Bybrua var ferdig revet ned til vannlinja i slutten av august. Enkelte fundamenter var i svært dårlig forfatning. Det måtte dermed treffes tiltak på enkelte fundamenter for å kunne rive brua på en trygg og forsvarlig måte. Riving av Honnørbygga på Bragernes og forberedelser for fundamentering av nytt landkar startet i august. Medio september starter arbeidene i Drammenselva med fundamentering for ny bybru. Det vil foregå arbeider med fundamentering i form av mudring, erosjonssikring, peling og spunting både i elva og for nytt landkar på Bragernes gjennom vinteren 2022/23. Arbeidene følger gjeldende fremdriftsplan. Basert på mottatt betalingsplan fra entreprenør er det nå forventet en total kostnad på 360 millioner kroner i 2022 inkludert stipulert prisstigning ut året. Tidligere innmeldt budsjettall var på 295 millioner kroner eksklusiv forventet prisstigning. Dette beløpet er nå oppjustert til 320 millioner kroner. I tillegg kommer stipulert prisstigning på 40 millioner kroner beregnet fra anleggsstart frem til årsskiftet 2022/23. Totalt finansieringsbehov i 2022 blir derfor 360 millioner kroner. Prisstigningen basert på SSB' relevante indekser har vært 9,4 prosent i første halvår 2022. Stor usikkerhet i markedet, høye energikostnader og mangel på enkelte sentrale råvarer, medfører at det for resten av 2022 fortsatt forventes høy prisstigning. Rådmannen kommer tilbake til en vurdering av styringsrammen i prosjektet i forbindelse med handlings- og økonomiplan 2023-2026.

For prosjekt Flomsikring har NVE et betydelig underforbruk av sine midler avsatt til flomsikring av Mjøndalen. Underforbruket videreføres inn i Drammen kommune som faktureres av NVE for sin distriktsandel. Årsaken til underforbruket er i hovedsak en forsinkelse av flere av delprosjektene og at inngåelse av grunneieravtaler tidvis kan strekke lengre ut i tid enn forventet.

Merverdiavgift på anleggsbidrag er tilknyttet prosjekter der fremdrift primært styres av andre utbyggere. Endrede prognoser, spesielt fra sykehusutbyggingen gjør at behovet inneværende år er betraktelig mindre enn først antatt.

Prosjekt Samarbeid med andre utbyggere gjelder prosjekter der fremdrift primært styres av andre utbyggere. Budsjettposten omfatter flere utbyggingsprosjekter som for eksempel Sundlandsveien, Konnerud infrastruktur, Helleristningen, Holmen m/flere.

For Spiralen er gjenstående arbeider med øvre portal igangsatt, og prosjektet ferdigstilles oktober 2022.

Alle investeringsprosjekter for sykkelstasjon er utgiftsført under hovedprosjektet Sykkelplan, dette inkluderer prosjekt Sykkelveiltak for næringslivet.

For prosjekt Intercity/Flisebekken har Bane Nor raskere fremdrift enn planlagt. Basert på siste prognose vil årets ekstrabevilgning på 40 millioner kroner bli overskredet med 3 millioner kroner og prosjektet vil med dette sannsynligvis bli slutført i år. 3 millioner kroner i overforbruk vil bli saldert mot KK P12 Vann/avløp, så programområdet som helhet rapporterer ikke merforbruk. Neste års bevilgning på 20 millioner kroner på prosjektet vil det derfor sannsynligvis ikke være behov for å benytte noe av. Første del av Flisebekken prosjektet ble belastet investeringsbudsjettet i Vann, avløp og renovasjon i 2021 med 31,8 millioner kroner.

Prosjekt Vann/avløp sin prognose er at budsjett på 200 millioner kroner vil bli benyttet ved årsslutt. Virksomheten har fortsatt en viss "overbooking", men erfaringsmessig blir enkelte av prosjektene, eller deler av dem, forskjøvet til neste år, så forventningen er at investeringsbudsjettet er i balanse ved utgangen av året. KK P12 Intercity/Flisebekken har et forventet overforbruk på 3 millioner kroner i 2022, dette prognostiserte overforbruket salderes mot KK P12 Vann/avløp slik at programområdet som helhet rapporterer ikke et forventet overforbruk.

Øvrige rapporteringspunkter

Det er ingen øvrige rapporteringspunkter.

Kommunens tjenesteområder

Formannskapet

«Formannskapet har det politiske ansvaret for ledelse, styring, administrasjon, samfunnssikkerhet, næring, arbeid, inkludering, politisk styring og sentrale poster»

14 Ledelse, styring og administrasjon

15 Samfunnssikkerhet

16 Næring

17 Arbeid og inkludering

18 Politisk styring

19 Sentrale poster

Formannskap

Status økonomi

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Avvik prognose i kr	Avviks-tiltak	Prognose
P14 Ledelse, styring og administrasjon	264 894	245 257	19 637	398 841	19 000	0	379 841
P15 Samfunnsikkerhet	61 819	62 054	-235	91 990	-700	0	92 690
P16 Næringsutvikling	24 453	24 455	-1	30 162	0	0	30 162
P18 Politisk styring	27 051	24 979	2 072	40 769	2 000	0	38 769
P19 Sentrale poster	-4 447	10 602	-15 049	4 714	-14 000	0	18 714
Sum	373 771	367 347	6 423	566 476	6 300	0	560 176

Kommentar til status økonomi

Formannskapets programområder har et samlet mindreforbruk på 6,4 millioner kroner per 2. tertial. Det er i 2. tertial ikke påløpt pandemirelaterte kostnader.

P14 Ledelse, styring og administrasjon

Mindreforbruket på P14 Ledelse, styring og administrasjon relateres til ubrukte tekniske engangs rammeøkninger for 2022. Dette inkluderer fjorårets mindreforbruk, opprydding av renter og avdrag i innkrevings-systemet som følge av statliggjøring av kemnerfunksjonen, tilbakeføring av bundne midler avsatt i kommunesammenslåingen, samt korreksjon på pensjonsavsetning i 2021.

Rådmannen forventer at programområdet styrer mot et mindreforbruk ved utgangen av året på 19 millioner kroner.

P15 Samfunnsikkerhet

Merforbruket på P15 Samfunnsikkerhet relateres til brannen på Fjell. Det iverksettes ingen tiltak for å lukke avviket utover å vurdere et regresskrav mot forsikringsselskap.

Rådmannen forventer at programområdet styrer mot et merforbruk på 700 000 kroner.

P16 Næringsutvikling

Programområdet styrer mot balanse.

P18 Politisk styring

Mindreforbruket på P18 Politisk styring relateres til midlertidige vakanser. Det iverksettes ingen tiltak for å lukke avvik, og rådmannen forventer at programområdet styrer mot et mindreforbruk ved utgangen av året.

P19 sentrale poster

For omtale av P19 sentrale poster vises det til egne kapitler om overordnet økonomi og eierskap i tertialrapporten.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Status framdrift	Årets budsjett		
		Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år
KK P14 Digitalisering	Forsinket	47 900	17 811	30 089
KK P14 Prosjekt Omstilling IKT og digitaliserings- strategi	Forsinket	15 500	5 603	9 897
KK P14 Visuell Profil	Forsinket	9 000	2 884	6 116
KK P15 Varslingssystem	Ferdig	550	769	-219
Sum øvrige prosjekter		22 500	22 470	30
Sum		95 450	49 538	45 912

Sammendrag status investeringer

Prosjekt Digitalisering består av flere underprosjekter. Enkelte av disse er sterkt knyttet til gjennomføringen av prosjektet «Drammen til Sky» og disse er derfor forskjøvet til 2023. Det foreslås derfor at 17,0 millioner kroner av årets investeringsramme på Digitalisering overføres til 2023.

Hovedprosjektet inkluderer en løpende investeringspott til Bedre Digitalt Samspill på 4,0 millioner kroner. Denne potten foreslås redusert med 3,0 millioner kroner årlig fra 2023.

Avsatte 1,0 millioner kroner til Digitaliseringsstrategi forventes ikke brukt og budsjettet foreslås redusert.

For prosjekt Omstilling IKT og digitaliseringsstrategi har kvalitetssikring og endring av prosjekttinnholdet ført til forskyvning av selve gjennomføringen. Det foreslås derfor at 2,1 millioner kroner av prosjektrammen overføres fra 2022 til 2023.

Prosjekt Reduksjon av investering i datarom er inkludert i hovedprosjekt Digitalisering.

Utrulling av prosjekt Visuell Profil vil også pågå i 2023 og det foreslås å overføre 2,0 millioner kroner fra 2022 til 2023.

Vedrørende prosjekt Varslingssystem, så er kommunen ansvarlig for tilrettelegging for Sivilforsvaret. Deler av dette ansvaret inkluderer anskaffelse av utstyr. Varslingssystemet er etablert, og som omtalt i årsevalueringen for 2021: «Programområdet hadde i 2021 en total investeringsramme på 1,5 millioner kroner.» Denne rammen var også tiltenkt utskifting av bil for Sivilforsvaret, men denne utgiften kom først i 2022, grunnet sen bestilling og lang leveringstid fra leverandør. Merforbruket vil dekkes ved overføring av driftsmidler.

Øvrige prosjekter er egenkapitalinnskudd til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) med 20 millioner kroner. Restbeløp er egenkapitalinnskudd til Drammen kommunale Pensjonskasse (DKP).

Øvrige rapporteringspunkter

Det er ingen øvrige rapporteringspunkter.

Eierstyring

Eierstyring og eierskap

Eierstyring og eierskap

Drammen kommune har eierposisjoner i om lag 35 selskap og foretak. Kommunens eierstyring skjer med utgangspunkt i kommunens eierpolitikk for perioden 2020-2024 som ble vedtatt av kommunestyret 28.4.20.

Kommunale foretak

Både Drammen Eiendom KF og Drammensbadet KF har positive resultat per 2. tertial 2022 med henholdsvis 17,4 og 0,7 millioner kroner. For Drammen Eiendom KF er resultat 7,1 millioner kroner bedre enn budsjettet, mens resultatet for Drammensbadet KF er 0,35 millioner kroner svakere enn budsjett.

Drammen Eiendom KF

Driftsregnskapet

Drammen Eiendom KF (DEKF) har et positivt driftsresultat per utgangen av 2. tertial på 17,4 millioner kroner. Dette er 7,1 millioner kroner bedre enn budsjettet. Det positive resultatet er i hovedsak tilknyttet høyere inntekter enn budsjettet, blant annet ikke-budsjetterte leieinntekter fra nye anlegg og inntekt fra salg av energi fra energisentral.

Økt bosetting av flyktninger har medført økte kostnader til innleie og forvaltning/drift på cirka 2,0 millioner kroner, og tilsvarende merinntekter ved viderefakturering til Drammen kommune.

På årsbasis forventes ikke avvik fra netto driftsresultat i forhold til budsjett. Dette innebærer et netto driftsresultat på null kroner etter overføring til kommunekassen på 102,4 millioner kroner.

Investeringsregnskapet

DEKF har per 2. tertial i år foretatt investeringer for 160,7 millioner kroner, hvorav 98,6 millioner kroner til utbygging og 62,1 millioner til oppgraderingsprosjekter og kjøp.

Det ble planlagt 630 vedlikeholds-, rehabiliterings- og oppgraderingstiltak i kommunale formålsbygg for 2022, i tillegg til noe etterslep fra 2021. Pr. 2 tertial er ca. 80 % av tiltakene satt i bestilling og mye er under gjennomføring. Målet er å ta vare på bygningsmassens verdier og sørge for at brukerne får tilfredsstillende lokaler og leietakerne får trygge og funksjonelle boliger.

Utvidelsen av Brandengen skole er ferdigstilt og overtatt 2. august til en kostnad på 62,2 millioner kroner i inneværende år. Totalt i prosjektet har det så langt påløpt 222,7 millioner kroner. I forprosjektene Åskollen ungdomsskole og Krokstad sykehjem har det per 2. tertial påløpt henholdsvis 9,9 og 13,9 millioner kroner i inneværende år, og henholdsvis 20,5 og 31,7 millioner kroner totalt. I behandlingen av rammesaken for 2023-2026 vedtok kommunestyret å sette bygging av sykehjem på vent, mens Åskollen ungdomsskole ble tatt ut av investeringsplanen. Eventuell nedskrivning av påløpte kostnader for Åskollen ungdomsskole vurderes i årsavslutningen, og vil ikke få konsekvenser for driftsregnskapet.

Det samlede investeringsbudsjettet inneværende år er på 432,0 millioner kroner. Det forventes å bli et visst mindreforbruk på årsbasis.

Disposisjonsfond

Som omtalt i 1. tertialrapport har DEKF et disposisjonsfond på 309,8 millioner kroner ved inngangen til 2022. I rammesaken for 2023-2026 ble det foreslått å disponere 200 millioner kroner av dette fondet til økt egenfinansiering. Rådmannen foreslår at bruk av fondet gjøres allerede inneværende år. Dette gjøres gjennom et ekstraordinært eieruttak som benyttes til reduksjon av kommunekassens lånebehov i 2022.

Se nærmere omtale under Finansposter.

Avdrag på lån

I 1. tertialrapport ble det lagt til grunn at DEKF's avdragsbelastning skulle tilpasses reglene for minimumsavdrag. Dette var anslått til å gi en reduksjon i foretakets avdragsutgifter på 7,4 millioner kroner, som skulle justeres mot økt eieruttak. Oppdatert beregning viser at avdragsbelastningen reduseres med kun 3,3 millioner kroner, og økningen i eieruttaket blir dermed tilsvarende redusert. Korrigert eieruttak i 2022 blir etter dette 102,4 millioner kroner.

Fullstendig 2. tertialrapport 2022 fra Drammen Eiendom KF følger som vedlegg.

Drammensbadet KF

Drammensbadet KF har et resultat etter 2. tertial 2022 som viser et overskudd på om lag 738 000 kroner mot budsjettert overskudd på om lag 1,09 millioner kroner, dvs et negativt budsjettavvik på om lag 350 000 kroner. Foretaket varsler tiltak for å øke inntektene nå som det ikke er noen restriksjoner med stengt anlegg eller begrenset kapasitet i anlegget, og samtidig sikre god kostnadskontroll.

Fullstendig 2. tertialrapport 2022 fra Drammensbadet KF følger som vedlegg.

Selskaper

Utbytte fra aksjeselskap

Ved behandlingen av 1. tertialrapport ble forventet utbytte fra aksjeselskaper oppjustert med 30 millioner kroner, fra 120 til 150 millioner kroner. Etter at utbyttene nå er fastsatt i selskapenes generalforsamlinger er samlet utbytte som føres i driftsregnskapet 0,4 millioner kroner lavere enn lagt til grunn i 1. tertialrapport.

I tillegg er det varslet at Drammen kommune som eneeier vil motta om lag 48 millioner kroner i utbytte fra Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS. Utbyttet utløses av at Miletomten i Mjøndalen er solgt og påfølgende avvikling av selskapet, ref. nærmere omtale nedenfor.

Budsjettert utbytte fra aksjeselskap foreslås oppjustert med 47,6 millioner kroner.

Utbytte fra aksjeselskap 2022

Mill. kroner	Opprinnelig budsjett 2022	Revidert budsjett 2022	Anslag regnskap 2022 *
Glitre Energi AS			-96,2
Glitre Energinett Holding AS			-2,6
Vardar AS			-32,6
Lindum AS			-10,2
Drammen Kommune Eiendomsutvikling AS			-6,0
Drammen Kino AS			0,0
D-Park AS			-2,0
Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS			-48,0
Sum utbytte i driftsregnskapet	-120,0	-150,0	-197,6
*) Etter vedtak i generalforsamlingene			

Fusjon Agder Energi AS – Glitre Energi AS

Drammen kommunestyre stemte for en fusjon mellom Glitre Energi og Agder Energi i møte 20.6.22. Generalforsamlingene i henholdsvis Glitre Energi AS og Agder Energi AS vedtok 20.9.22 å fusjonere selskapene. Nytt, fusjonert selskap er planlagt etablert 1.1.23.

Drammensregionens brannvesen IKS

Modum kommunestyre vedtok i sitt møte 2.6.22 å ikke søke eierskap i Drammensregionens brannvesen IKS (DRBV). DRBVs eierstruktur forblir uendret (kommunene Lier, Drammen, Øvre Eiker, Sigdal, Krødsherad).

Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS

Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS eies 100 prosent av Drammen kommune. Selskapets verdier ligger i det heleide datterselskapet Mile Utvikling AS, som eier Miletomten i Mjøndalen. Kommunestyret vedtok i forbindelse med behandling av økonomiplan 2021–2024 at det kan forberedes salg av Miletomten. Selskapet har sluttført salgsprosess som innebærer at Mile Utvikling AS selges. Salgssum er avtalt til om lag 38 millioner

kroner. I tillegg ligger om lag 10 millioner kroner i balansen til Mile Utvikling AS, totalt om lag 48 millioner kroner som overføres til morselskapet Nedre Eiker Utvikling AS. Som eneeier av Nedre Eiker Utvikling AS legges det opp til at Drammen kommune mottar et ekstraordinært utbytte fra selskapet på om lag 48 millioner kroner som vil komme til utbetaling høsten 2022 og som kan inngå i arbeidet med handlings- og økonomiplan 2023-2026. Nedre Eiker Utvikling AS vil etter dette være et tomt selskap uten verdier og det legges opp til at selskapet avvikles.

Svelviksposten AS

Kommunestyret vedtok i handlings- og økonomiplan 2021-24 å avhende denne aksjeposten. Prosessen pågår og forventes avsluttet i løpet av året.

Norsk Rørsenter AS

Kommunestyret vedtok i 1. tertial 2022 å avhende denne aksjeposten. Prosessen pågår og forventes avsluttet i løpet av året.

Oppdatering nettside om eierskap

I tråd med kommunens eierpolitikk gjennomføres en årlig gjennomgang av kommunens eierposisjoner. Dette skjer etter gjennomføring av generalforsamlinger og representantskapsmøter i 1. halvår, hvor årsregnskap vedtas og styrevalg foretas. Oppdatert økonomisk nøkkelinformasjon og styresammensetning per september 2022 er nå tilgjengelig på kommunens nettsider.

Medarbejdere

Medarbeidere

Drammen kommune hadde 6 151 ansatte per 31.8.2022, fordelt på 80 prosent kvinner og 20 prosent menn.

Rekrutteringsutfordringer:

Kommunen har rekrutteringsutfordringer innen flere områder, og det er et stramt arbeidsmarked. Stillinger står vakante en tid før de blir besatt, og det øker presset i tjenestene. I juli sluttet 137 ansatte og kommunen fikk 3 nyansatte. I august sluttet 71 ansatte og 57 nyansatte begynte i kommunen. Rådmannen kommer tilbake med en nærmere redegjørelse om dette i årsevalueringen.

Turnover:	Turnover % *	Turnover % Estimert på årsbasis**
P01 Skole	6 %	9 %
P02 Barnehage	7 %	10 %
P03 Forebyggende tjenester (inkl. barnevern)	6 %	9 %
P04 Helse	10 %	15 %
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	8 %	12 %
P06 Hjemmetjenester og institusjon	9 %	13 %
P07 Rus og psykisk helse	7 %	10 %
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	9 %	13 %
P09 Kultur, idrett og frivillighet	8 %	12 %
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	0 %	0 %
P11 Utbygging og samferdsel	3 %	5 %
P12 Vann, avløp og renovasjon	7 %	10 %
P13 Arealplan, klima og miljø	11 %	17 %
P14-P19 Sentrale enheter	8 %	11 %
Totalsum	8 %	11 %

Tall per august 2022.

* Turnover er basert på ansettelsestypene fast ansatt, foreldrepermisjon 80% og 100% samt syk uten lønn.

**Estimat på årsbasis er en beregning av hva turnover vil være ved utgangen av året gitt at like mange slutter de resterende måneder.

Det er stor turnover i deler av tjenesten, som i 1. tertial. Blant ledere er det størst turnover på avdelingsledernivå. Per 31.8.2022 var turnover 10,9 prosent for avdelingsledere. Med høy turnover, i kombinasjon med sykefravær og annet fravær, blir det viktig å få nyansatte raskt i opp og i gang.

Tariffområdet:

Drammen kommune har gjennomført lokalt lønnsoppgjør for ledere og rådgivere i 2. tertial, og lønnsoppgjøret for disse gruppene iverksettes fra 1.5. 2022. Unntaket er organisasjoner som har vært berørt av streik. For disse medlemmene blir resultatet av lønnsoppgjøret fastsatt av Rikslønnsnemnda. Den største andelen ansatte får lønnen fastsatt gjennom sentrale forhandlinger i år.

Medbestemmelse:

Det jobbes jevnlig med medvirkning, og det er laget en tydelig veileder i kvalitetssystemet som beskriver saksgang og viktige prinsipper knyttet til medvirkningsprosesser. Hovedtillitsvalgte og verneombudstjenesten deltar i mange ulike møter, råd og utvalg, i tillegg er det etablert tverrfaglige arbeidsgrupper med representanter fra verneombudstjenesten og hovedtillitsvalgte.

Det har vært identifisert avvik knyttet til medbestemmelse i anskaffelsesprosesser i 2. tertial. Dette rettes opp i fremtidige anskaffelsesprosesser.

Vedlegg

01 Status Økonomiplanvedtak

02 Status politiske vedtak - verbaltiltak

03 Klima

04 Rapport Finansforvaltningen 1.tertial 2022

05 Indikatorer - utgangsverdier

06 Drammen Eiendom KF

**DRAMMEN
KOMMUNE**